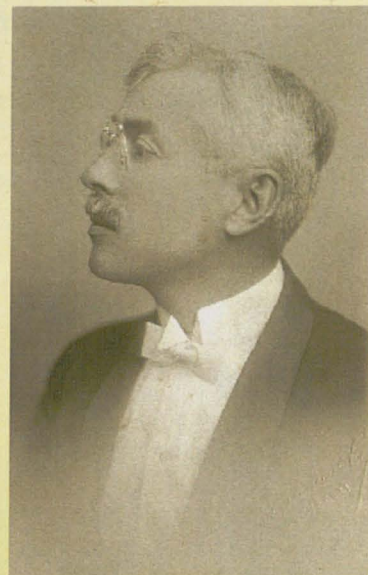

Piatra Craiului

Revistă trimestrială de actualitate, cultură și tradiții

Editată de către Cenaclul "Mihail Lungianu"
Rucăr, Muscel

An 2 / Nr. 7 / 2012

Riana Băcărcel

Delia Maria și Alexandru Nicolae Oancea

Unde e căldura verii, pașii noștri unde sunt...foto prof. Tudor Vlad

Nuntă la familia Duruiian

La stână în Plaiul lui Pătru- Cătălin Simon și vizitatori, 1987

Aurora Pătran

VREMEA NOSTALGIEI

Prof. Tudor VLAD

Hotărât lucru, oricum ai privi vremea și oamenii, întotdeauna toamna induce o stare de nostalgie.

Iar această stare nu pare a avea leac decât prin muzică sau poezie. Mai greu de acceptat e că vara s-a dus, că vine toamna mai bogată dar mai rece. „Unde e căldura verii/Pășii noștri unde sunt/Moare vara, moare vara/Și vine toamna pe pământ”...

Cred că mare trebuie să fi fost nostalgia poetului, și amintirea verii peste măsură de dureroasă, de au ieșit astfel de versuri, din sufletul lui. Vara e anotimpul făcut pentru cele mai frumoase iubiri-împlinite sau nu-iubirile de vară, sunt nemuritoare prin puzderia de amintiri. Ferice de cei ce le-au trăit, păcat de cei ce nu le-au trăit încă!

Toamna mai este însă și vremea reflecției, a bilanțului, a planurilor pentru viitor. Este și vremea răvășitului, vremea socotelilor, vremea lui Sumedru, vremea umplerii cămărilor, butoaielor, pivnițelor, și chiar și a sufletelor.

Pentru că orice ai face, oricât ai încerca să te prefaci că lucrurile de afară le copleșesc pe cele lăuntrice, acel sentiment dulce-amar, inegalabil, este undeva acolo și-ți cere drepturile.

Iubirea de-o vară, pierdută a tânărului, sau dorul ciobanului care nu și-a văzut femeia toată vara, toate acestea rămase neîmplinite, se cer a fi rostuite, bine rânduite și duse la bun sfârșit.

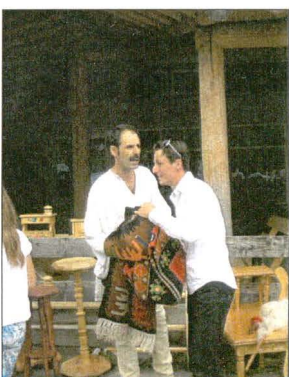
Și fiindcă stihul, cetera și omul drag sunt leacuri de mare folos pentru fiecare, tot omul le caută pe unde știe că le poate afla.

Și indiferent cât de greu ar fi trecut peste durerea pierderii iubirii, tot poezia a vindecat sufletul celui rănit, cu promisiunea de netăgăduit a revenirii la ceas de toamnă a iubirii... mai molcomă dar și mai trainică.

„Nu-mi ajungi/ Și n-avem timp în fiecare scurtă zi/Așteptăm nopți mai lungi/Să ne putem și noi iubi”...

Subscriu și eu la această nobilă făgăduință, cuprins fiind de o bucurie iremediabilă... la ceas de șezătoare!

Un îndrăgostit de(o) vară

ȘEZĂTOARE RUCĂREANĂ

ȘEZĂTOARE PE STRADA MEA! Prof. Adelina Mihaela VOROVENCI

Cea mai mică participantă la Șezătoare: fetița profesoarei Oana Niculescu

Cel mai mult îmi place Rucărul atunci când freacă de veselie, în zi de sărbătoare. Și cum să nu-ți placă să vezi rucăreni vâjnoși și mândre rucărence gătiți cu straie vechi precum veacul bucurându-se de o viață binecuvântată de Trinitate. Așa se face că într-o dimineață, pe când orologiul anunța încă o zi nesfârșit de monotonă, de vară, m-am gândit să fac ... o șezătoare, desigur pe strada mea! De la cugetare la faptă au fost doar câțiva pași... idea fiind imediat îmbrățișată de către colegii Cănaclului "Mihail Lungianu". Și fiecare, conform "naturii" sale a activat spre a găta un fapt ce are menirea de a se repeta. Ziua mult așteptată: 3 august ora 3 (15) nu a fost deloc fatidică, dimpotrivă totul s-a desfășurat așa cum a fost prevăzut, până și vremea a ținut cu evenimentul, nefiind nici soare arzător și nici ploaie... Totul a început cu zicerea primarului localității în cadrul expozițiilor unor oameni extraordinari-maeștri ai frumosului, care au încercat ca pentru două ore să bucure sufletul și să mângâie ochii celor care au avut curiozitatea să-i cunoască: inginerul Olenic a expus fotografii vechi și noi, amintirile unei vieți închinată muntelui și familiei, subsemnata împreună cu domnul consilier local Ion Ghidan am expus o selecție de fotografii de la 1900 până la 1950 cu oameni și locuri din Rucăr, meșterul popular de la Podu Dâmboviței a prezentat o serie de obiecte sculptate în lemn ilustrând cu multă migală viața de la leagăn până la Marea Trecere, Școala Populară de Arte și Meserii de la Liceul Rucăr a adus o parte din lucrările realizate, desigur manual și câteva costume de colecție aparținând lui Ionuț Fintoiu, Diana Bacărcea a împărtășit prin desenele

sale sensibilitatea și inocența unui copil talentat, la fel și Claudiu Ghidan, Cscd Rucăr a fost oaza de culoare a expo –șezătorii, ei aducând niște lucrări greu de descris în puținele vorbe cu care m-am înarmat, Liceul Rucăr a prezentat un mobilier lucrat în atelierele școlii, Rebeca Dună și Andra Ioana au expus și chiar vândut bijuterii handmade. Au urmat "elevii" domnului Iosif Nistor într-un concert îndelung muncit, pentru ca sunetul să mângâie, să uimească și să bucure așa cum i-a fost menit, însuși maestrul participând activ la spectacol , acompaniind la acordeon interpretii. Copiii s-au bucurat de prezența unui clovn ghiduș ce le-a înălăcit zeci de baloane în toate animalele dorite și negândite... tv Muscel –Carmen Nicolescu a eternizat momentul pentru emisiunea sa de miercuri seara "Identități culturale", oficialitățile au oferit răcoritoare celor prezenți și astfel a fost prima Șezătoare a Rucărului 2012...

Tuturor le mulțumesc și îi felicit!
Sper să ne mai întâlnim cu astfel de momente deosebite!

ȘEZĂTOARE RUCĂREANĂ

CUVÂNTARE... CU DRAG ȘI SPOR,
ȘI VOIE BUNĂ

Primar, Ionel DULAMĂ

Stimați invitați, dragi oameni ai satului, permiteți-mi ca în calitate mea de prim gospodar al comunei, să rostesc câteva cuvinte la deschiderea unei manifestări cultural-artistice în premieră pentru Rucăr.

Acum la ceas de vară arzător, un grup de oameni cu suflet și drag nemăsurat de tradiții și cultură românească s-a gândit să ofere oamenilor în mijlocul cărora s-au născut și au crescut, o șezătoare, adică o adunare de oameni care-și arată cu drag rodul mâinilor și al sufletelor lor. Și astfel, urmindu-se cu drag, dar și cu trudă, membrii Cenaclului Literar „Mihail Lungianu”: Tudor Vlad - președinte, Adelina Vorovenci - redactor șef al revistei „Piatra Craiului”, Ion Ghidan - redactor adjunct, Costel Moiceanu - secretar al

revistei și al cenaclului, Iosif Nistor - director artistic și membru al cenaclului, având sprijinul direct al Primăriei Rucăr, au hotărât să cheme pe toți cei interesați la o manifestare care are ambiția de a deveni permanentă de acum înainte în fiecare an la vremea verii.

Manifestarea care debutează astăzi cuprinde expoziții de pictură, fotografii, obiecte de artizanat, program artistic susținut de copii și tineri talentați din Rucăr, precum și de grupul vocal „Florile Rucărului” al liceului Rucăr, vorbe de duh și multă voie bună. Dorim cu toții ca această șezătoare să ne aducă tuturor acea bucurie și odihnă de care sufletele noastre au mare nevoie de la o vreme.

Vrem ca spiritul tradițional și modern să se reunească în cel mai bun mod cu putință spre a dovedi celor mai în vârstă că cele ale vremii lor nu

s-au pierdut în negura uitării, iar celor tineri că dincolo de tentațiile mai mult sau mai puțin înșelătoare ale vremii de acum, rămân întotdeauna valorile eterne ale neamului românesc, drept pavăză și îndrumare, și rost în viață.

Ne dorim ca această șezătoare să devină și un model vrednic de urmat și pentru alte comunități rurale din zona Muscelului și Argeșului, astfel încât renașterea spiritului tradițional românesc să devină o realitate „zdrobitoare”, capabilă să pună încă o dată în valoare potențialul de talente al satului... în care cu adevărat s-a născut veșnicia...

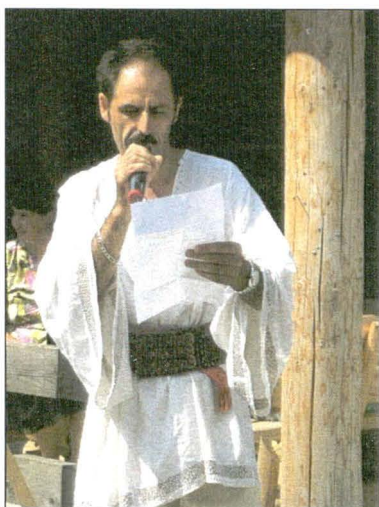
Acestea fiind spuse, declar oficial deschisă „Șezătoarea de la Rucăr”. Veniți cu drag oameni buni și bucurați-vă! Așa să ne ajute Dumnezeu!

ȘEZĂTOARE RUCĂREANĂ

DRAGII MEI OAMENI DE SAT-ȘI DE OMENIE

PREA CINSTIȚI OASPEȚI

Stau câteodată și mă gândesc ce vremi și ce oameni au fost altădată prin Rucăr, ce șezători și hore se făceau, cum se adunau oamenii laolaltă să stea de vorbă, să cânte și să joace, și cât de drag le era să aibă pe lângă ei rude, prieteni ori oaspeți.

Dar a venit o vreme rea, când horile nu s-au mai ținut, șezătorile s-au rărit și lumea a uitat din rânduielile cele vechi și bune.

Numai că roata cea fără greș a vremii s-a întors, vremuri noi au venit în lume și așa a fost cu puțință și cu priință, ca noi membrii Cenaclului Literar „Mihail Lungianu”, să hotărâm așa deodată că trebuie musai să întoarcem vechile rânduieli, în rostul lor dintâi, spre a ne bucura sufletele.

Drept pentru care am dat sfoară în țară, am trimis oameni cu răvașe și cu toba să dea de știre, la toți cei care le e drag duhul petrecerilor de altădată, să

vină la Rucăr, sat mândru cu oameni mândri, ca să vadă copii și tineri cu har și talent, oameni în toată firea care au dat în mintea copiilor-poate și-or mai reveni sau poate nu-toți puși pe voie bună și chef de joc. Am dat de știre la toți cei interesați de lucrările spiritului să vină, să vadă și apoi să spună și altora ce-au văzut la noi în sat, iar de le-o plăcea ori ba, măcar să ție minte ce-au petrecut la Rucăr, într-o zi de vară până-n seară.

Căci vorba unei strigături de la hora de altă dată:

„Hai să facem hora mare/ Ca să joace fiecare /Faceți locul cât mai larg/ Că jucăm la noi în sat..”

Taman așa zicem și noi-poștiți dragi consăteni și mai ales dragi oaspeți la șezătoare la Rucăr.

Și apoi las pe noi dacă v-o părea rău c-ați bătut drumul până aci !

Prof. Tudor VLAD

ȘEZĂTOARE RUCĂREANĂ

ȘEZĂTOAREA RUCĂRULUI LA ÎNCEPUT DE DRUM

- Destăinuiri -

Prof. Ion MOICEANU

Era o zi călduroasă de vară, era vineri 3 august 2012, când în plin centrul Rucărului, câțiva inimoși întreprinzători, nimeni alții decât sufletești de la Cenuclul literar „Mihail Lungianu” și de la Revista „Piatra Craiului” (n.a. este cazul să-i nominalizez: prof. Adelina Vorovenci, Iosif Nistor, Costel Moiceanu, prof. Vlad Tudor, muzicologul Iosif Nistor, Ion Ghidan, consilier local, cărora „din umbră” li s-au alăturat mai vechii colaboratori prof. Gheorghe Avram, Cornel Stoian și alții) au organizat prima ediție a Șezătorii Rucărului, premieră absolută în viața culturală a multimilenarei urbe muscelene.

A fost greu, ca fiecare început, atât din cauza unei călduri copleșitoare, a unei superficiale și insuficiente popularizări (acțiunea desfășurându-se într-un uimitor anonim), dar și a faptului că data aleasă era în timpul săptămânii, când rucărenii se aflau la fân sau la alte treburi în comună sau mai departe.

Șezătoarea a fost precedată de vizionarea unei expoziții de tablouri și picturi care înfățișau aspecte cotidiene din viața localității sau a unor personalități ale acesteia, mai vechi sau mai noi, sau a unor exponate de artizanat realizate de meșteri locali, adevărați artiști populari, apoi au putut fi admirate inegalabilele costume naționale (fote, ii, cioareci și opinci, care nu pot fi văzute decât pe aici).

Șezătoarea propriu-zisă a fost deschisă de distinsul primar al Rucărului, domnul Ionel Dulamă care, în alocuțiunea sa s-a adresat participanților de diferite vârste, dar a și omagiat pe organizatorii acestei mișcări culturale.

Este obligatoriu de menționat că printre participanții la această activitate s-au numărat și distinși înțelepți ai Rucărului cum au fost: ing. Puiu Pietrăreanu, prof. Popa Bran Romulus, col. Gogu Rădescu, scriitorul Ion Muțiu, ing. Olenic, precum și reprezentanți ai televiziunii muscelene.

După discursul domnului primar, membri fondatori ai Cenuclului și ai Revistei mi-au dat și mie posibilitatea să-mi exprim câteva gânduri (de aici și subtitlul „Destăinuiri”), făcând mărturisirea că este a doua oară când iau cuvântul ACASĂ la mine, după ce cuvântasem prima dată în septembrie 2010, atunci când am fost gratulat cu înaltul Titlu de „Cetățean de Onoare” al Rucărului, distincție care m-a ridicat în ochii lumii și chiar ai unor presupuși invidioși.

Spuneam atunci onoratei asistențe și distinșilor participanți că le vorbește un om care a publicat în ultimii 40 de ani zeci și sute de articole în 20 de reviste din țară și străinătate, un om care a înființat și condus, împreună cu alții, numeroase reviste ca de exemplu: „Catarge la orizont”, „Orizonturi marine”, „Oglinda Constanței”, „Agora” cu o pagină specială „Agora juvenilă” s.a N.B. Experiența acumulată în acest domeniu mă îndreptățește, sper, atât să apreciez eforturile făcute de membri Cenuclului și ai Revistei amintite mai sus, cât și să le recomand să rezerve în revistă o pagină pe care s-o dedice tinerelor talente, elevi, studenți, tineri absolvenți care să se afirme în proză, poezie, muzică, pictură și alte domenii.

Recomandarea mea este: Dați drumul valorilor, deschideți larg partea competiției, atrageți colaboratori de prestigiu din cele mai diverse domenii de activitate.

Este de domeniul evidentei că eforturile pe care le depun organizatorii acestei Șezători ar fi zadarnice dacă n-ar fi susținute moral, material și sufletește de domnul primar al comunei noastre, distinsul și apreciatul domn Ionel Dulamă și colaboratorii săi apropiați. Am abordat

ȘEZĂTOARE RUCĂREANĂ

În continuare problema alegerii și impunerii Titlului revistei, care s-a dovedit o alegere nu numai potrivită, ci chiar fericită pentru că nu cred că alt nume ar fi fost mai potrivit și mai reprezentativ pentru această comunitate umană străveche întemeiată la poalele Pietrei Craiului de pe vremea dacilor și romanilor ca un puternic castru roman.

Le spunem ce dispută a fost la Constanța unde, la înființarea Revistei „Agora”, au existat nenumărate variante și propuneri printre care și a mea, aceea de „Steaua Mării”, dar până la urmă, un prieten latinist și-a impus punctul de vedere, propunând titlul de „Agora” în amintirea vechii Piețe Ateniene unde înțelepții hotărau soarta și destinele cetății grecești.

În cadrul Șezătorii, un moment deosebit de atractiv a fost programul artistic în cadrul căruia au evoluat tinere talente din localitate, soliști vocali și instrumentiști sub bagheta domnului Iosif Nistor.

Dacă m-a mai uimit ceva este difuzarea, în continuare gratuită, a revistei în condițiile în care multe reviste au dispărut din peisajul publicistic local sau național, iar eu nici nu vă spun cât de greu edităm trimestrialul interdisciplinar „Agora tomitana”!

N.B. Cine nu vede aici sprijinul primăriei și al consiliului local înseamnă că nu vrea să vadă!

Într-unul din numerele revistei dumneavoastră (nr. 2) v-am adus Omagiul meu în care vă felicitam, vă admiram, vă încurajam, vă sfătuim, ceea ce nu mă sfieșc să o fac și acum:

Stimulați competiția valorilor.

Atrageți colaboratori de prestigiu.

Înființați pagina pentru tineret.

Descrieți cu predilecție aspecte de istorie, cultură, actualitate, tradiții locale, dar nu neglijați aspectele majore (aniversări, comemorări etc.) de interes național.

Ediții a II-a din 2013, să-i faceți o propagandă intensă, s-o organizați

într-o zi de duminică, și ca locație alegeți Parcul Podișor.

Țineți-l aproape pe valorosul compozitor și interpret Iosif Nistor.

Alegeți cu grijă imaginile de pe copertă și din interior etc.

Dacă n-am reușit în Discursul („Destăinuirea”) din 3 august de la Monument, o fac acum în scris, și anume:

Mulțumesc deschis condeierilor de la Cenaclu și Revistă că ne-au acordat un spațiu generos de mai multe pagini, în mai multe numere, Mamei noastre - Moiceanu Maria, ca mamă eroină, fratelui meu inv. Sever Moiceanu, precum și mie personal cu ocazia pensionării.

Lăsați-mă să cred că-i va veni rândul și TATĂLUI nostru.

Ar fi multe de spus, dar spațiul nu ne permite. Nu pot încheia aceste rânduri fără a mulțumi familiei Nistor, care în seara de 3 august a fost o excelentă amfitrionă.

Vă asigur de întreaga grațitudine și de colaborarea mea viitoare.

ACUARELĂ DE RUCĂR

FIGURI ȘI TIPURI RUCĂRENE: DOAMNA PROFESOARĂ SILVIA CHIONCEL

Cătălin Bădulescu

După cinci ani de rucărenizare asumată, după ce pasul a bătut pietre și poteci, păduri și viroage, iar ochiul și sufletul au privit în ochi și în suflete oamenii locului, am descoperit aici o galerie întreagă de personaje umane cu totul deosebite. Pitorești sau nu, deosebite sau doar spontane și autentice, toate acestea se pot înscrie într-o rubrică socio-tipologică pe care am denumit-o ... *Figuri și tipuri rucărene*.

Să începem cu amintirile doamnei Silvia Chioncel, nepoata lui Ioan P. Dragomir, cel care a ținut în Rucăr un han și restaurant celebru în perioada interbelică. Distinsă și cuceritoare doamnă, un certificat de autenticitate a nobleții de altădată... Filmul, vă rog și să sfârșie pe grătarul aducerilor aminte, savoarea vremurilor negustorești prospere...

Restaurantul Dragomir Rucăr: cei mai buni mici, cea mai adevărată pastramă...

A fost odată ca niciodată, în prospera perioadă interbelică, un han vestit în Rucăr. Atât de vestit, încât veneau să manânce pastramă și mici, păstrăv și ciorbă de burtă, drumeți neaoși, călători străini dar și fețe simandicoase, regine sau miniștri. Peste drum de Podișor, într-un decor idilic, grătarul sfârșia, lăutarii cântau, iar vinul de Ștefănești și Drăgășani gâlgăia în pahare cununa pe veci cu sifonul de spriț. Și pentru că toate acestea trebuiau să poarte un nume, un nume, vă rog să rețineți, și nu un brand, s-a numit Restaurantul Ioan P. Dragomir. O discuție aducere aminte cu distinsa doamnă Silvia Chioncel, fiica proprietarului și nepoata lui Nea Niță Dragomir cel care a deschis, prima oară, localul.

Vin bun, lăutari vestiți, oaspeți de seamă

“Localul nostru se afla în centru, peste drum de Podișor, și se întindea până la actualul han. Era așezat foarte pitoresc, într-un cadru natural de excepție. Întemeietor a fost bunicul meu, nenea Niță Dragomir. Era un om puternic, harnic, se scula cu noaptea în cap. Aducea vite de la Făgăraș, vin de la Ștefănești și Drăgășani. Tatăl meu, Ioan P. Dragomir l-a preluat prin 1925 și l-a deținut până la naționalizarea din 1948. A fost restaurant, măcelărie, hotel. Acel tip de restaurant se numea cârciumă de moment, pentru că erai servit foarte repede, așa cum se cade drumețului grăbit. A avut sală de bal și de nunți, terasă, biliard. Naționalizat în 1948, a ars în 1953 odată cu foarte

multe alte case din Rucăr, a fost un foc mare atunci, chiar de Blagoveștenie. Prea multe nu îmi amintesc, aveam 4 ani în 1948. Doar pomul de Crăciun pe care îl împodobeam în salon, rămâne o imagine de neuitat. Celălalt bunic al meu a fost preotul Nicolae Mușatescu, fratele lui Alexandru, tatăl lui Tudor Mușatescu, mama fiind verișoară primară cuarele scriitor.

Localul a fost celebru prin pastrama cu mămăliguță, mici, fripturi, păstrăv, ciorba de burtă. Vinul îl aduceau cu carul cu boi, în butoaie de la un anume Marinescu de la Ștefănești și de la Zăvăideanu de la Drăgășani. Ei erau cei mai vestiți podgoreni ai epocii. Măcelari erau Nae Nicolescu și Dumitru Petrescu, poreclit Purceleanu.

Restaurantului i se dusese vestea în toată țara, era foarte căutat pentru mâncarea foarte, foarte bună. Veneau și mulți străini, italieni în special. S-au ospătat aici și miniștri, dar și fețe domnești, cum ar fi regina Maria, regina Elena, dar și ... Lupeasca. Ospătarii serveau în costume naționale, iar seara cântau lăutari vestiți: Buștean, Staicu și Licsandru Grancea de la Câmpulung

Un șiretlic negustoresc pentru a îndemna oamenii la băutura era să se ofere la început o farfurie cu pastramă sărată, din partea casei.

După ce au venit comuniștii, tata săracul a fost declarat chiabur și a avut mult de suferit. După foarte mulți ani, când s-au mai liniștit apele, a fost solicitat de Cooperație să țină un grătar cu mici făcuți de el, după celebra rețetă a micilor tradiționali de Rucăr. A fost un adevărat eveniment, toată lumea a dat buluc la Nea Ionel, în amintirea vremurilor bune din trecut”.

Povestea micilor de Rucăr

Rucărenii se poate mândri cu cea mai veche și originală rețetă de fabricare a mititeilor, al cărei secret l-au aflat direct de la sursă.

Totul a început prin 1920 la Hanul Iordache din centrul vechi al Bucureștiului. Erau clienți mulți și flămânzi, iar hangiuul a rămas fără mațe de oaie pentru cârnați. Mușterii făceau urât de foame, așa că a luat repede din tocătură, a modelat-o și a aruncat-o pe grătar. A fost un mare succes, doar că hangiuul avea un băiat de prăvălie isteț, din ... Rucăr. Acesta s-a dus acasă cu rețeta, i-a dat-o lui Nea Niță Dragomir, care a desăvârșit-o prin adaosul de carne de oaie și zeama de oase...

Rețeta tradițională a micilor de Rucăr

Se făceau din carne de oaie combinată cu carne de vită și seu de oaie.

Se dădea de două ori prin mașină și, foarte important, se frământa bine de două-trei ori.

Fierbeau oasele proaspete de la oaie și o foloseau în loc de apă.

Bicarbonatul se stinge cu puțin sifon. Condimentele erau cele clasice, naturale: sare, piper și usturoi.

Se treceau o zi, două la rece. Abia apoi se puneau pe grătar și se serveau clienților.

ACUARELĂ DE RUCĂR

UN RUCĂREAN LA PONTUL EUXIN INTERVIU CU DOMNUL PROFESOR ROMULUS POPA BRAN

A întrebat, Cătălin Bădulescu

Profesor de istorie, director și ... "naș" de liceu la Pontul Euxin, arheolog pasionat descoperitor al primei bazilici paleocreștine din România, a părăsit Rucărul la 13 ani, dar nu l-a uitat niciodată. Un interviu în exclusivitate cu profesorul Romulus Popa Bran.

Cât de rucărean sunteți domnule profesor?

Sunt rucărean din tată în fiu, provin dintr-o familie de vechi preoți, de aici și numele de ... Popa Bran. Strămoșii mei rucăreni sunt atestați pe aceste plaiuri încă din prima jumătate a secolului al XVII-lea. După ce am terminat școala primară la Rucăr am urmat cursurile Școlii Normale de învățători din Câmpulung și am primit repartiție pentru învățământul superior, așa erau vremurile atunci! Era în 1952 și doar 5% dintre cei care terminau liceul aveau dreptul să dea la facultate. Am intrat la Facultatea de Istorie a Universității București studiind între anii 1952-1957. După absolvire am lucrat trei ani la Institutul de Arheologie al Academiei Române. Am avut norocul de a fi elevul unor mari profesori ai vremii, cum ar fi: Ion Nestor, Dumitru Berciu, academicianul Emil Condurachi, Dionisie Pipidi, ginerele lui Nicolae Iorga ș.a.m.d.

Încă din timpul studenției am fost pe șantierele arheologice de la Suceava, unde am descoperit mormântul fostului medic al lui Ștefan cel Mare și un vechi tezaur din aur constituit din ferecături de la Evanghelizare. A urmat șantierul de la Piatra Neamț, apoi la cercetările arheologice de la Traian.

A urmat transferul la Muzeul de Arheologie Națională Constanța unde am devenit cercetător principal. Aici am efectuat cercetări arheologice la Monumentul Triumfal Tropeum Traiani de la Adamclisi.

Practic ați ajuns în colțul de țară cu cea mai mare zestre arheologică...

Da, așa este! Prospeccțiile de la Adamclisi au fost făcute pentru că se zvonea că există un spațiu secret unde Trasian a ascuns comori rezultate în urma campaniei din Dobrogea. Nimic adevărat! A urmat descoperirea primelor urme ale culturii neolitice Gumenița, pe locul actuale stațiuni Costinești. În 1962 an avut norocul să

descopăr la liceul Mihai Eminescu din Constanța urmele unei bazilici paleocreștine, care s-a dovedit a fi cea mai veche de pe teritoriul României, datând de la începutul veacului al IV-lea. Tot aici am găsit o valoroasă pictură paleo-creștină, prima de acest fel din țara noastră. Interesant este că nu conține reprezentări ale chipurilor personajelor biblice, ale divinității, pentru că potrivit canoanelor bisericii creștine de la început, era interzisă zugrăvirea chipurilor Sfintei Treimi. Reprezentarea era realizată prin simboluri. Dumnezeu Tatăl era reprezentat printr-un cerc dublu cu o barbă în partea de jos, Isus avea ca simbol un pește...

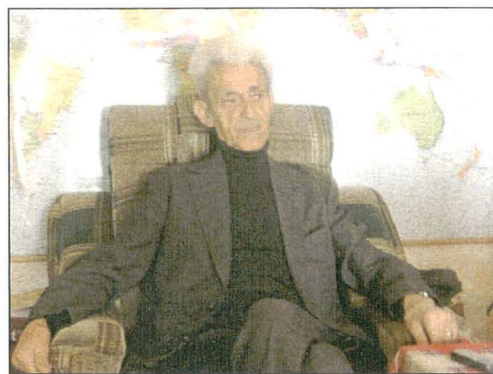
Au urmat de-a lungul anilor cercetări arheologice în galeriile Tomisului din Piața Ovidiu unde am descoperit că nemții le-au electricizat în primul război mondial.

Și cariera dumneavoastră de dascăl?

Am fost profesor de istorie și director al liceului Mihai Eminescu din Constanța în perioada 1961 – 1970. Apoi am predat la liceul Vasile Pârvan, unde am ocupat tot funcția de director până în 1980. Până în 1963 unitățile de învățământ erau botezate cu numere, nu cu nume. Eu am fost nașul liceului Mihai Eminescu printr-un memoriu făcut la minister. M-am reîntors la acest liceu până la pensionare. Liceul în sine are o istorie interesantă fiind primul liceu de fete din Constanța înființat în 1919 în urma presiunilor locuitorilor urbei care erau obligați să își trimită feele la liceele din București sau mai rău, Atena ori Istanbul... S-a numit, atunci, Liceul de Fete Domnița Ileana, după numele principesei.

Cum ați rezistat departe de Rucăr atâți ani? Sau ați pendulat între cele două locații ca pe un axis mundi existențial?

Exact asta am făcut. Am revenit aici aproape în fiecare an. Mai există un pol al axei mele. Soția este din Arad, așa că Rucărul fiind în centru... veneam de la Constanța mai întâi aici, apoi de multe ori plecam și spre Arad. Cu mașina, de la Constanța până în fața casei părintești din Rucăr aveam 382 de kilometri, iar de aici până la Arad sunt 384 de kilometri!

TRADIȚII

SEMNIIFICAȚIA FOCULUI DE ÎNCEPUT ȘI DE SFÂRȘIT DE SEZON AGRAR- PASTORAL, ÎN CULTURA TRADIȚIONALĂ ROMÂNEASCĂ

Prof. Tudor VLAD

Toamna are ca element central, de sărbătoare a comunității în zona Muscel, **Focul lui Sumedru**. Despre acest străvechi obicei s-au spus multe, dar sunt și altfel de focuri cu caracter ritualic, apotropaic, cel mai puțin cunoscut dar și cel mai plin de elemente magice fiind **focul viu**.

Pentru aprinderea focului magic, datina arată folosirea exclusivă a lemnului și a unei bucăți de iască, de către tineri curați, neprihăniți. Prin frecarea a două lemne uscate într-un lăcaș special făcut în tocul ușii, se obțin primele scântei ale **focului viu**. După ce iasca se aprindea, era transferată în mijlocul unei grămezi de paie. Când fumul se ridica, era îndreptat spre grajdul vitelor, existând credința că fumul **focului viu** are puterea de a "curăța vitele" și de a le proteja de strigoi care încercau să le fure mana. Purificarea oamenilor și a turmelor prin intermediul **focului viu** semnifica în spiritualitatea tradițională românească cu "biruința luminii și a căldurii de primăvară, asupra întunerului și a frigului de iarnă", deoarece acest foc era aprins la Sângeorz.

Tot în această credință își află rădăcinile și prescripția: "Focul viu

nu trebuie să se stingă niciodată", acesta fiind întreținut și păstrat cu multă grijă: „acest foc viu se păstrează apoi cu mare băgare de seamă ca să nu se stingă niciodată peste tot anul, crezându-se că acea casă în care s-ar afla un astfel de foc are mare noroc și nici un rău nu se poate apropia de ea”. Stingerea focului reprezenta o adevărată problemă, iar recuperarea sa era foarte dificilă, din acest motiv, pedeapsa pentru cei care erau vinovați de stingerea/pierderea Focului viu era foarte aspră, aceștia fiind obligați să-l reaprindă, dar să dea și câte o oaie grasă. În Transilvania, când se aprindea Focul viu la stâni, turmele erau trecute prin fum sau peste flăcări, dar și feciorii săreau peste acest foc, după care se organiza o petrecere cu sătenii prezenți, împărțindu-se ca „ofrande de bun augur, de belșug și spor”: lapte, caș și plăcintă cu brânză.

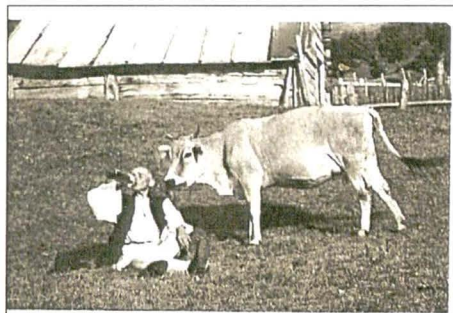
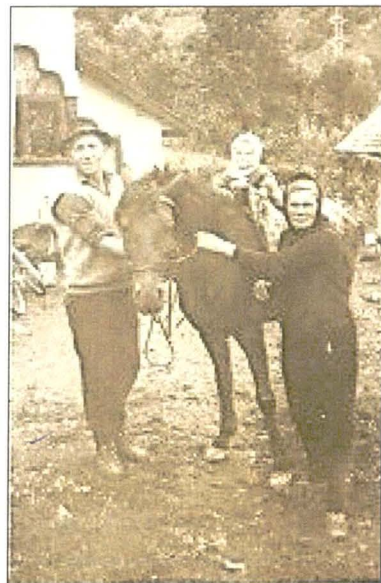
Din cenușa Focului viu, împreună cu diverse plante, lapte și grăsimi, unii ciobani știau să prepare leacuri pentru tratarea unor boli ale animalelor și ale oamenilor, dezvăluind astfel și latura curativă a Focului viu, substituit simbolic al Soarelui.

Aspectul cel mai interesant al focului ritualic este acela că dacă debutul sezonului agrar-pastoral la Sângeorz începea cu un foc viu purificator, sfârșitul acestui sezon, la Sâmedru era marcat tot printr-un foc purificator, dar de această dată cetina de brad avea rolul de combustibil cu valențe apotropaice. Se face astfel o trimitere directă la originea antică a acestor practici, mai ales la geto-daci, unde focul cel viu și veșnic era un atribut esențial al lui Zamolxis, iar bradul era arbore sacru la geto-daci.

Iată că deși au trecut milenii de când sunt practicate aceste ritualuri, ele se păstrează și în prezent, chiar dacă și-au pierdut mult din importanță sau semnificația lor magică a fost uitată aproape complet.

Bibliografie

Ion Ghinoiu, *-Obiceiuri populare de peste an. Dicționar*, Editura Fundației Culturale Institutul de Etnografie și Folclor "C. Brăiloiu", 1997
Victor Kernbach, *Dicționar de mitologie generală*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989;
Antoaneta Olteanu, *Calendarele poporului român*, Editura Paideia, București, 2001

TRADIȚII

Împreună cu prof. Cristina Fuscel

DIMENSIUNEA ARTISTICĂ ȘI TEOLOGICĂ A ICOANEI

Despre originea icoanei

Ca o pictură caracteristică primelor veacuri ale creștinismului, originea icoanei ajunge până în vechiul Egipt copt, devenit creștin sub stăpânire bizantină. În acele locuri și vremuri, arta portretului juca un rol deosebit de important. Pe atunci realizarea icoanei nu era pusă sub semnul credinței ci era mai degrabă realizată ca un portret artistic. Astfel, primele portrete zugrăvite pe capacul sarcofagului, sau pe o placă de lemn, redau imaginea celui decedat la vârsta de tinerețe- portret care se leagă de concepția despre viața viitoare a vechilor egipteni¹.

Din acest motiv, expresia acestuia se impunea să fie *realistă*. Aceste portrete sunt considerate a reprezenta baza icoanelor „bizantine” din Europa Orientală și Orientul Creștin. Astfel că cele mai vechi icoane realizate în Orient, reprezentând-o pe Maria sau Iisus aveau expresivitate realistă ca personaje istorice. Mai târziu, în lumea românească și balcanică, icoana bizantină devine „un portret idealizat”- însuși termenul grecesc „ikon” însemnând „chip”/ „a închipui”, „portret.” Nu întâmplător acest sens se păstrează și în limba veche românească „chip” sau „a închipui” pentru a denumi icoana și acțiunea artistului de a realiza.²

ARTA ICOANEI POSTBRÂNCOVENEȘTI ÎNTR-UN TRADIȚIE ȘI SPIRITUL ARTEI POPULARE

Ionuț David FUSCEL

În privința realizării, a execuției, icoana se deosebește total și evident de pictura murală. În vreme ce pictura murală este condiționată de formele arhitectonice ale monumentului, icoana „trăiește” independent de lumină și mediul în care a fost realizată. Ea înfățișează o lumină spirituală a ei proprie. Destinată a fi admirată de aproape, icoana impune anumite tehnici compoziționale diferite de cele ale picturii murale- deoarece nu este statică, și în general, este așezată la înălțimea normală a ochiului- în fride, pe masă, în altar. Pentru aceasta zugravului i se impune o desăvârșită măiestrie în realizarea detaliilor. El folosește materiale prețioase- iar strălucirea icoanei este dată și de tonurile calde vibrante pe fondul de aur³. După cum am menționat anterior, icoanele au reprezentat, la început, „portretul”/ imaginea lui Iisus Hristos al Mariei și al celorlalți sfinți. Realizând o imagine istorică a acestora. Prin urmare ele se diferențiau din punct de vedere al conținutului de pictura murală care era ilustrativă și narativă. Treptat însă, având un caracter preponderent dogmatic, icoana desprinde chipurile sfinților, ale lui Iisus și al Mariei, din text, idealizându-le treptat imaginea istorică. Este imaginea reflectată, care, din punct de vedere filocalic, este ambivalentă cuvintelor,- orice imagine înfățișează și exprimă mai mult decât cuvintele. Mai târziu spiritul narativ își face loc tot mai mult și în icoane- în arta bizantină, dar și în arta popoarelor care au continuat această tradiție artistică. Din punct de vedere estetic, realismul ființei și al transfigurării sale face loc „frumosului” estetic în care mesajul tainic se șterge înaintea elementului pur narativ. Astfel că arta pierde legătura dintre conținut și formă iar cunoașterea se desparte de

contemplarea mistică și „se cufundă în noaptea rupturilor ”după cum precizează Paul Evdokimov.⁴ Din punct de vedere religios, aceste icoane pictate în stil narativ reprezintă întregul ciclu al Patimilor, marile praznice, viețile unor sfinți sau întregul sinaxar. Printre acest sens, icoanele rusești prezintă un accentuat caracter narativ. În acest spirit se dezvoltă- în special în secolul al XVII-lea și al XVIII-lea pictura populară în Țările Române, în Balcani și în Orientul Apropiat. În spațiul românesc- icoanele au un rol deosebit de important în cult și sunt specifice Bisericii ortodoxe și tradiției bizantine. Așadar fiind un produs al lumii medievale ortodoxe, aria de răspândire a acestui gen artistic, cuprinde în primul rând vechile teritorii ale Imperiului Bizantin dar și zonele de influență din jurul acestuia. Prin urmare, icoana este prezentă în Grecia, Bulgaria, Serbia, Macedonia, Italia, Creta, Cipru și Asia Mică, în Țările Române, Ucraina, Rusia, în sudul Poloniei și în estul Slovaciei.

Michel Quenot are următoarele considerații în cartea sa „Icoana, fereastră spre absolut”- afirmații care vin să întregască și să desăvârșască dimensiunea complexă a icoanei: „A reduce icoana la nivelul unei opere de artă înseamnă a o goli de funcția ei primordială. Teologie prin imagine, ea anunță prin culori și face prezent ceea ce Evanghelia proclamă prin cuvânt, icoana este așadar, unul din aspectele Revelației divine și ale Comuniunii noastre cu Dumnezeu. Credincioșii ortodocși adunați în biserică pentru liturghie stabilesc legătura cu Biserica cerească prin intermediul icoanei și rugăciunilor liturgice”⁵

⁴ Paul Evdokimov, *Arta icoanei, o teologie a frumuseții*, Editura Meridiane 1993, p. 189.

⁵ Quenot Michel, *Icoana fereastră spre absolut*, Editura Enciclopedică București, 1993, pp. 10-11.

¹ Corina Nicolescu, *Icoane vechi românești*, Editura Meridiane, București 1976, p. 7.

² Ibidem, p. 7.

³ Ibidem, p. 7

TRADIȚII

Icoana- imagine sacră și valoare documentară. Izvoarele icoanei românești

Icoanele împodobesc bisericile românești formând tâmpile sau iconostasele separând absida altarului de naos. Icoanele sunt de asemenea folosite ca simbol sacru la troițele de drum, la fântâni și izvoare precum și la fațadele bisericilor (icoane de hram), dar și ca podoabă protectoare a casei și familiei. Icoana îl însoțește pe creștinul ortodox de la leagăn la mormânt.

Țările Române conservă un patrimoniu cultural artistic de o excepțională și inedită valoare, un adevărat tezaur pentru istoria noastră națională și în acest fel atestă o veche și continuă viață religioasă. În întreg spațiul românesc, în Muntenia și Oltenia în Moldova, Basarabia și Bucovina, în Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș se înalță la tot pasul lăcașuri românești de închinăciune, dovezi ale credinței și statomice; diverse monumente istorice și de artă, unele de o mare vechime. Ctitoriile creștinești ale românilor sunt toate împodobite cu icoane și pictură murală- adevărate rugăciuni înălțate către Dumnezeu, pictate pe zidurile sfintelor lăcașuri. Cunoașterea evoluției în timp a acestor monumente ale istoriei și artei religioase românești este întregită, nu o dată, de inscripțiile săpate în piatră, dăltuite în lemn ori metale prețioase, pictate sau incizate în tencuiala zidurilor, fiecare constituind izvoare documentare. Astfel, icoanele și pictura murală, pe lângă valoarea artistică incontestabilă, ce atestă un anume nivel cultural și o activă viață religioasă, reprezintă în sine, prețioase surse documentare pentru istoria românească. Avem nenumărate cazuri, când o icoană sau mai multe, date prin inscripții, menționează ctitori și donatori sau evenimente din epocă. Pe lângă valoarea artistică și cea documentară asistăm și la o valoare estetică ca rezultat al procesului de însușire practic-spirituală a lumii cuprinzând deopotrivă atât arta, natura cât și viața culturală/socială a poporului român care vor spori gustul și idealul omului de rând, precum și educarea sa în spiritul dragostei pentru

artă, frumos, cultivarea sentimentelor, a iubirii și sacrificiului de sine ca suport a ceea ce semnifică mesajul unei opere. Mesajul însuși exprimă ceea ce revelează și descoperă imaginea sau mai exact a ceea ce semnifică imaginea și a ceea ce este semnificativ imaginii. Ceea ce vrea să sublinieze Paul Evdokimov este faptul că mesajul în sine este cuprins în caracterul epifanic a prezenței figurate a transcendentului.⁶ Imaginea în icoană nu se limitează doar de natura obiectului, ci exprimă sensul evocator intrinsec și revelat prin calea semnificativului. Orice semn, simbol, mediază între realitate și spirit⁷ care cuprinde indirect atât sensul unei reprezentări corespunzătoare realității, care în această calitate face să se descopere sau să ia lumină prezența obiectului, precum și lumea spirituală revelată și descoperită de obiectul reprezentat. Simbolistica icoanei nu debordează de la imaginea și senul pe care imaginea o comunică privitorului. Mesajul este subordonat imaginii, este construit o dată cu imaginea ca un întreg comun multiplu, indivizibil, care poartă dialogul cu opera și cu noi. Astfel că puterea expresivă trece dincolo de spațiul simbolic, descoperindu-ne adâncimi logic inexprimabile, „misterul său luminează dinăuntru exteriorului fenomenal, așa cum sufletul radiază în mod tainic, înrudit cu însăși substanța ființei noastre”⁸ În privința acestor particularități estetice, imaginea a evoluat pe tărâmul artistic „întâlnind” diferite curente, stiluri, idei care au debordat-o într-un fel sau altul disociind-o totodată atât de formă cât și de conținut. Însă, faptul că în anumite perioade există o preocupare predilectă pentru reînnoirea limbajului artistic nu anulează subordonarea finală a formei față de conținut, din contră căutarea unor expresii și modalități noi de transfigurare este dictată de modificările ce s-au produs în gândirea

umană cât și a atitudinii estetice a artistului de-a lungul timpului.⁹

Privind în ansamblu, din punct de vedere cultural și istoric, vechile icoane (sau replicile acestora) care se bucurau de o venerație deosebită este cazul icoanelor făcătoare de minuni care au jucat un rol important în stabilirea legăturilor populației din diferite zone ale Țărilor Române. De asemenea nu puține sunt situațiile când icoane vechi se regăsesc în lăcașuri de cult mai noi, constituind astfel un veritabil arc peste timp dar și în spațiu.- este situația a două icoane din anul 1539, conservate într-o biserică de lemn din secolul al XVIII-lea și care sunt operele unor pictori moldoveni; inscripțiile de donație menționează vechea biserică a satului Urisiu de Jos în județul Mureș, din prima jumătate a secolului al XVI-lea. De multe ori găsim inscripții ascunse în faldurile veșmintelor sau pe tronurile împodobite cu vrejuri din icoanele împărătești sau caligrafiate care-i menționează pe pictori sau pe donatori. Din păcate nu avem o evidență precisă a acestor lucrări- însă putem aprecia valorarea și implicit semnificația istorică a acestor icoane. Desigur, tezaurul mănăstirilor posedau, în urmă cu secole icoane de preț, care au căzut pradă incendiilor și jafurilor- în trecutul tulburat al Țărilor Române. Din acest motiv icoanele anterioare secolului al XVI-lea sunt relativ rare în colecțiile românești. Aflăm însă din izvoare că au existat. Începând cu secolele XVI-XVII-lea și următoarele, textele scrise pe icoane se înmulțesc semnificativ. Pe baza acestor inscripții și pisanii precum și pe baza izvoarelor se poate reconstitui o istorie fascinantă a picturii religioase în Țările Române. Evoluția picturii de icoane și picturii murale din fiecare dintre Țările Române este în permanentă legătură cu fenomenul artistic din celelalte două. Pentru a cunoaște mai bine acest progres cultural și totodată artistic, putem observa că în Transilvania se relevă o imensă activitate artistică românească la care participă un mare număr de pictori și se poate detecta circulația lor și itinerariile străbătute, precum și legăturile cu principalele

⁶ Paul Evdokimov, op. cit., p. 148.

⁷ Egon Sendler, Icoana, imaginea nevăzutului- elemente de teologie, estetică și tehnică, Editura Eopia, București 2005, p. 81.

⁸ Paul Evdokimov, op. cit., p. 25.

⁹ Dicționar de estetică generală, Editura Politică, p. 76.

TRADIȚII

centre artistice. Mii de icoane pictate pe lemn sau zid confirmă atât prin inscripții sau izvoare documentare de arhivă iar prin evoluția stilistică un proces de progresivă unificare culturală și artistică, definitoriu pentru devenirea noastră istorică unitară.

Mai târziu o dată cu începutul secolului al XVIII-lea, are loc o veritabilă „explozie” artistică românească. Sute de pictori ce decorează icoanele și bisericile dintr-o provincie română- foarte adesea acești artiști circulă prin celelalte țări române. Așa se face ca spre exemplu, în Transilvania primei jumătăți a secolului al XVIII-lea se manifestă în pictura românească puternicul curent brâncovenesc și postbrâncovenesc aflat sub influența școlii de pictură de la sudul Carpaților, propagat cu vigoare de reprezentanții centrelor artistice din Șcheii Brașovului, Râșinari sau Făgăraș care se aflau într-un permanent contact cultural cu Țara Românească.¹⁰ Astfel, stilul brâncovenesc este prezent, nu numai în Țara Românească, cea care l-a generat, dar în același timp și în Transilvania și în Moldova.

Astfel că epoca brâncovenească în ansamblul și spiritul ei contribuie la un program de realizări pentru mai multe secole. Odată cu analiza operelor acestei epoci este necesar să vedem și trecutul istoric al epocilor anterioare făcându-ne să înțelegem că perioada brâncovenească, din punct de vedere stilistic, este aceea în care „sufletul românesc a intrat în stăpânirea posibilităților sale creatoare înzestrată cu un „surăs” vioi și cu un optimism care a luminat fața trudită a neamului nostru”, contribuind la începutul maturității noastre artistice. Conținutul modelului brâncovenesc a fost clădit în timp supraviețuind prin partea cea mai nobilă a oricărui model cultural;- prin formele artistice a conturat un stil iar ceea ce menține acest stil în adâncul conștiinței românești este sacrificiul marelui voievod care a impregnat o însușire proprie operei sale culturale precum și

a întregului neam.¹¹ Pe lângă îndemnătatea culturală al marelui voievod,

Cercetătorii acestui vast și interesant domeniu de artă și cultură bizantină au adus la lumină tezaure din întreaga lume, ce rămăseseră necunoscute, ascunse în vechile mănăstiri. Aceste descoperiri aruncă o nouă lumină asupra izvoarelor icoanei românești și legăturile ei cu cele păstrate în lumea răsăriteană și balcanică. Corina Nicolescu împarte aceste descoperiri în funcție de perioada de când datează, în patru categorii¹²: Prima categorie cea de icoane bizantine timpurii, din secolul al VI-lea până în secolul al XIV-lea au fost decoperite la Muntele Sinai. Constituind cea mai unitară colecție de icoane bizantine ele au circulat în toată lumea de moștenire bizantină fiind legate direct de sursa egipteană și coptă. S-au realizat în Orientul Apropiat și au un caracter comun cu miniatura și pictura murală.¹³ Astăzi se găsesc în colecțiile muzeelor din Rusia, Grecia, Italia și Țările Balcanice. Prezența unor icoane grecești târzii în tezaurele Veneției, se explică prin aceea că aici au lucrat mulți și vestiți iconari greci refugiați în acest oraș după căderea Constantinopolului. Multe icoane aparținând acelor artiști renumiți au fost realizate în secolele XVI-XVIII și s-au păstrat în colecțiile românești la biserica Sfântul Nicolae din Șcheii Brașovului, la mănăstirea Prislop, biserica Kretzulescu din București.

O a doua categorie se referă la icoanele păstrate în Serbia și Macedonia- datând din secolele XII-XIII până în mijlocul secolului al XVII-lea și expuse în 1961, la Ohrida- (cu prilejul celui de-al XII-lea Congres de studii bizantine). Aceste vechi icoane, aparținând grupului de zugrăvi de la Ohrida sunt semnificative pentru înțelegerea prototipurilor unora dintre cele mai vechi icoane românești din secolul al XVI-lea. Această categorie cuprinde o primă serie de icoane

bizantine propriu-zise, legate de tradiția picturii helenistice (cu centrele la Constantinopol și Tesalonic), de unde s-au răspândit apoi, în ultima etapă, în toată lumea balcanică și în restul Europei influențând creația artistică din Serbia, Bulgaria, Țările Române și îndeosebi Rusia. Acestea sunt icoane procesionale de mari dimensiuni cu două fețe păstrându-se și la mănăstirile grecești precum și în Athos. Un al doilea grup, este cel alcătuit din icoanele comandate de principii sârbi unor artiști greci sau locali, lucrând în ateliere bizantine.

A treia serie de icoane sunt realizate în mediul bizantin italianizat, al coastei Adriatice. Pe fondul tradițional au pătruns elemente ale artei romane, gotice și de Renaștere. Este vorba despre icoanele de școală cretană executate de meșterii itineranți (care au străbătut întreaga peninsulă balcanică) ale căror opere au rămas în Serbia și în Țările Române, formând o grupă foarte mare și recentă. Aceste icoane- de școală veneto- cretană- sunt realizate mai ales după căderea Bizanțului sub stăpânire otomană, în lumea insulară a Greciei și Veneția, fiind un produs al sintezei dintre arta bizantină și cea occidentală a Prerenasterii și Renasterii italiene. Ele au găsit o largă răspândire în țările balcanice și în Țările Române.¹⁴

Ultima categorie o formează slavii sudici în timpul stăpânirii otomane. Pictura de icoane dezvoltată pe temei bizantin a dobândit în vechea Rusie încă de timpuriu, din punct de vedere stilistic, combină o serie de trăsături cu totul originale datorită unor mari artiști ca Theofan Grecul, Andrei Rubliov, s.a.

Operele de artă „călătoare”, „icoanele au circulat în decursul timpului, o dată cu meșterii de la o provincie la alta și de la o țară la alta”¹⁵.

¹¹ Paul Cernovodeanu, Florin Constantinoiu, Constantin Brâncoveanu, Editura Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste, București 1980, p. 169.

¹² Corina Nicolescu, op. cit., pp. 9-10.

¹³ Ibidem, p. 11.

¹⁴ Ibidem, p. 11.

¹⁵ Ibidem, p. 13.

¹⁰ Corina Nicolescu, op. cit., pp. 18-19 (în paragrafele următoare vom face referire la această categorisire dezvoltată de C. Nicolescu în lucrarea „Icoane vechi românești”¹¹).

TALENT... MUNCĂ ȘI DRAGOSTE... ELEVI RUCĂRENI

A apărut :“Vis de poezie...”

Antologie de versuri a liceului Rucăr, prof. coordonator Oana Gherman

Prefață: prof. Adelina M. Vorovenci

Întotdeauna am fost impresionată de copiii care scriu poezii, de sensibilitatea de care dau dovadă, de sentimentele poate necunoscute sufletului lor dar care sunt transpuse în versuri.

La liceul ”Victor Slăvescu “ din Rucăr există niște tineri talentați care au avut norocul de a fi îndrumați de către o profesoară cu dragoste pentru literatură și frumos, în general, Oana Nicolescu.

Demersul lor literar s-a finalizat într-o minunată antologie de versuri “Vis de poezie...” apărută la editura Sedna Print, Câmpulung.

În lectura mea am întâlnit poezii adolescente inspirate de un eros ce ba se refuză ba se dezvăluie sau se amestecă, parcă prea mult cu thanatosul, poezii în care sensibilitatea feminină și candoarea copilărească sunt laturile

incertitudinii. Nici ploaia, element sine qua non pentru literatură, nu este absentă, ci devine adăpost sufletească, iar întoarcerile în illo tempore sunt mijlocite de o lume mărunță și ascunsă în măruntaiele pământului. Micro și macrocosmosul sunt create pentru a reface Paradisul pierdut. Nici anotimpurile nu au fost uitate- iarna instigă la reverie și creație, iar toamna e glasul unui dor pribeag... sunt doar câteva teme și motive pe care cel ce va citi această lucrare le va regăsi în stihuri bine ticluite și meșteșugite de adolescenți și copii ce mâine poate vor deveni istorie.... a literaturii!

Antologia de față este un început promițător și binevenit care presupune o continuare, poate cu o antologie de proză ori de ce nu?! cu una de dramaturgie..

(AUTO)PORTRETE DE ÎNVIINGĂTORI

Mă numesc Patrick Alexandru Moșoiu și sunt elev în clasa a 5-a la școala Nae A. Ghica. Îmi place să joc fotbal, să am grijă de animale- de câini, sunt talentat la desen și am multi prieteni. Am rezultat bune la școală dar și la concursurile la care am participat, cum ar fi: premiul I la concursul de matematică și III la română, premiul I pe țară la desen și premiul III la creație poetică.

Radu Măzgaciu împreună cu Mariea Vlad, Mihai Mihut și Mircea Ionescu-Quintus în Chișinău, Moldova-dreapta jos, cu antrenorul-stânga sus/jos; Sportivii centrului național olimpic de lupte greco-romane ai României-dreapta sus

Radu Măzgaciu este elev al Liceului Național cu program de Atletism din Câmpulung. A participat la numeroase campionate naționale și internaționale și de fiecare dată s-a situat pe podium...

Mereni, 04.11.2011

LA PARLAMENT Damian AVRĂMESCU

Nici în visele lui cele mai frumoase nu visase Mitică Năstase că ea avea asemenea dever la cârciumea lui de la răscruce de drumuri!

Încercase el imediat după Revoluție să pună pe picioare mai multe afaceri. O vreme se ocupase cu grădinăritul: ardei, varză, roșii, mai o cireasă, mai o păstaie de fasole... După un an-doi, renunțase la „ghiveciul” ăsta. Era muncă multă și de la un timp, în piața „Filipescu” din Constanța unde avea taraba lui, afacerea nu mai mergea deloc: se umpluse piața de atâtea legume, de parcă județul cultiva numai așa ceva. Mitică vindea marfa pe mai nimic „să scap de ea” – spunea el câtrănit. A renunțat. S-a profilat pe comerț încălțăminte, bomboane, „ciucalată” (cum zice vecina lui Gunuleasa când trecea pe la el după slujba de duminică să cumpere ceva dulce- „să-mi treacă maică de mirosu’ de tămâie și lumânări și se lingea baba pe buze, plescăind pofticioasă de credeai că e borțoașă). Mai vindea el rechizite școlare, adidași, lenjerie intimă pentru dame... N-a mers, nu era nici o precopseala, cine dracu’ să cumpere în satu’ ăla prăpădit chiloți „Tanga” și adidași „Gregorio Rizzo” când majoritatea sătenilor erau mai mult bătrâni decât tineri. După ce aștia din urmă aproape toți, o zbughiseră la oraș, de rămăsese C.A.P.-ul doar cu babele, moșii, tractoriștii și inginerii agronomi.

Prin ‘92, înspre toamnă, Mitică s-a hotărât: „cârciumă, neică, deschid cârciumă”, a zis el și... a trecut la fapte. Nu muncise el chiar pe nimic nici înainte de a lua hotărârea asta. Un pic de „cheag” avea, dar el vrea mai mult: nu era mare lucru televizorul lui color, Dacia-papuc, un video și odraslele lui îmbrăcate în blugi, de crăpau de ciudă odraslele primarilor și ale polițailor (dar mai ales nevestele ăstora, care de invidie puneau un „bot” de parca le înțepase din Țânțarii Deltei).

Puse Mitică și ceva dolari din alte „învârteli”, despre care nu era prost să vorbească: „ce să mai dezgropăm morții”, schimbă el vorba...

Așa că, de colo un pic, într-un salon mare al propriei case nu aproape de primărie, biserică, moară, dispensar (vad bun, ce mai!) un local pe ... căreia scria cu litere aproape la fel de mari ca alea de la Hollywood: „LA PARLAMENT”. Ce stai să

vorbești dom’le! Mai ales că pe unul dintre pereți, afară, atârna un panou pe care zugravul satului scrisese” avem bere rece, crenvuști, sanvișuri, vin din struguri”. Ortografia nu mai conta, pentru că în dreptul fiecărui produs inscripționat, zugravul care pictase și biserica, desenase niște „chestii” care arătau oarecum cu „crenvuștii”, „sanvișurile” și celelalte. De fapt, nici sfinții pe care îi pictase zugravul în biserică nu erau mai „breze”, erau așa, într-o parte, păreau într-o ureche!

Problema e că mai la început „Mitică nu se apucase (încă) să pună apa în „Ochii lui Dobrin” (țuică celebră prin prunele albastre imprimate pe eticheta sticlei, aluzie la ochii albaștri ai celebrului fotbalist). Așa că, avea clienți destui, unii după ce sorbeau conținutul a trei-patru țoiuri pe post de anestezic, mergeau cântând și cu mare curaj la doctorul de dinți Marin Traian, o namilă de om care-ți scoate măselele aproape cu falcă cu tot!

Băiat deștept Mitică! Gândise el cu destulă pricepere toate elementele pentru ca afacerea să „meargă”. Întâlneau aici lucruri care construiau atmosfera vechilor cârciumi de țară, cu cea a barurilor- cu produse mai moderne. Și asta, pentru că aici veneau mai tineri sau mai bătrâni, cu școală mai multă sau mai puțină, așa cum se întâmplă acolo unde e o singură crâșmă în sat. Găseai aici și covrigi înșirați pe sârmă care trozneau în dinți de uscați ce era, dar care „mergeau” al naibii de bine cu vin vărsat de cramă, cu o măsline și o hamsie, țuică de cazan, fiartă iarna cu zahăr și piper, vodka ordinară („Șoricioaică”- așa îi puseseră numele moș Grămadă, pensionar de C.A.P și veteran de război), băută cu țoiul sau cinzeaca, alune americane, bere la cutie, halbă sau sticlă, țigări „Kent” dar și Mărășești, televizor color, casetofon cu cântece de pahar de-ale lui Gigă Petrescu, Rodica Puceanu, Fărâmiță Lambru și Gabi aoleu, mamă, ce mai plângea când le asculta, de o fi de dor și de inimă albastră, ‘nea Clondir, dascălul de la biserică după ce o lua bine „pe ulei”. Și după ce făcea un somn bun cu capul pe masă și se trezea nițel din beție îi spuneau tovarășii de pahar:

- Bă , îți dă popa cartonaș roșu și te bagă în șomaj dacă aude că te-ai îmbătat iar.

- Să credeți voi, fără mine e mort : e chiar și bătrân , nici nu mai vede să citească , mai mult zic eu slujba . Nu se desparte el de mine cum nu se desparte cădeluța de tămâie . Și o lua de la început , slujba cu evlavie paharul .

Cu țoiul, cinzeaca și țăpul beau aia mai bătrâni : moș Grămadă, mitică fătăcă – lăutarul , Faruk – veterinarul (tătar-tătar) mai trăgea și el la măsca când uita de coran și i se pareea lui că Allah e mai puțin vigilent, majoritatea lor pensionarilor trăioși, care fugeau de acasă ca să îl scape de cicăleala babelor.

Un personaj aparte din grupul ăsta era nenea Tarabă, liber profesionist în prestări de servicii din sat cu toporul sau cu sapa. Asta dădea cu banu ca să vadă dacă merge la muncă sau la cârciumă. Când nu avea de muncă zicea : „a bătut vântu și a sucit moneda „nu se pune” și râdea până când cădea moneda pe partea care îi convenea...ca să meargă la cârciumă.

Domnu’primar, polițaii, domnu’ contabil de la primărie, consilierii locali , Costică-stălp-șeful electricienilor, ăștia-aristocrația locală, beau „din pahare cu picior sau sorbeau cu paiul din pahare înalte.

Alteori, desfăceau cu gesturi studiate ca-n filmele americane cutiile cu bere inscripționate cu mărci vestice. Ce stai să vorbești, dom’le, baroni locali, cu fițe, cu amante și copii din flori...pardon, ca niște flori!

În toată povestea asta, nu pot fi ignorate cu niciun chip două lucruri. Esențiale!Să le luăm pe rând:

- Unul ar fi că localul lui Mitică a prins mai multă viață și a căpatat o notă aparte atunci când patronul „a scos-o la înaintare pe Adriana!” Asta s-a întâmplat în momentul în care Mitică a intuit nevoia diversificării și îmbunătățirii ofertei pentru plăcerile sufletului și bucuria ochilor. Adriana, o femeie frumoasă, ușor plinuță și cu sânii frumoși, dimensionați de o zidire ca la carte, atrăgea ca un magnet, până și ochii lui moș Grămadă se aprindeau ca două becuri de 100 de watti. Când venea ea cu cafele și se apleca peste umerii consumatorilor, îl auzeau oftând din rărunchi pe moș Gramadă.

- Ce ai bre, și s-a pus vreun junghi? îl zgândăream eu.

- Tu știi chiar? Nu vezi ce „peisagiu”? N-ai sânge-n tine?

ARS LONGA, VITA BREVIS !

- Dacă te „mîroase” baba, nu Mărturisesc că am simțit și eu rotunjimile sânilor Adrianei pe grumeazul meu, care se încingea rapid, doar de căldura verii și nici de alcool, pentru că eu nu veneam la crăsmă pentru îmbunătățirea palmaresului etilic, ci pentru spectacol, vorbe de duh si...hrană sufletului! Doamne ce vremuri și ce oameni!

- Al doilea lucru din cele două mai des amintite, ar fi că, mai în glumă, mai în serios aici se făcea politică, se punea țara la cale. Ca în poiana lui Iocan, o altfel de „Poiană a lui Iocan”, diferit localizată în timp și spațiu. Vezi dumneata numele cârciumei fusese predestinat! Dacă intrai în local observai cu ușurință că rîndurile de mese, două rînduri erau despărțite de un culoar destul de larg. Devenise literă de lege- deși nimeni nu stabilise vreo regulă- ca în partea stîngă să stea simpatizanții puterii locale aflată la guvernare, iar în dreapta-opoziția. După un pahar-două, armistițiul era lovit de nulitate absolută, spiritele se încingeau și după discuții aprinse, sugerau cele mai năstrușnice soluții în rezolvarea problemelor locale și a treburilor țării.

De pildă, opoziția locală decreta că va organiza un referendum local pentru schimbarea primarului pe motiv că „e urât, are chelie și umblă după muieri”

- „Și ce dacă umblă mă”, sărea partea stîngă, puterea, „bravo lui că poate! Nu e impotent ca voi!” erau evident înțepături nevinovate. Se discutau însă și lucruri serioase și atunci, atmosfera plină de bună dispoziție, devenea pentru scurtă vreme gravă, ușor apăsătoare, fiecare tabără încercând să aducă argumente cât mai convingătoare. Să te fi ferit

mai mînânci mîncare caldă!

Dumnezeu să nu tratezi cu seriozitate problemele pensiilor, salariilor, agriculturii! Ei bine, discuțiile devereau atunci aprige! Îl întrebau pe moș Grămadă:

-Ce zici moșule dumneata cu cine ții?

-Cu ai noștri, taică, cu ai noștri!

-Și care sunt ăia?

-Aia care-mi măresc pensia!

-Hai bre, spune drept cu cine ții?

Râdea ghiduș și în ochi îi apărea o licărire jucăușă:

-Cu Adriana, taică, cu Adriana! Ea e partidul, guvernul și parlamentul meu!

După doua-trei țoiuri, doi-trei covrigi și o halbă-două, toată lumea se împăca. Nici nu se putea altfel: erau oameni ai satului, chiar dacă ar fi vrut să se ocolească, n-aveau cum, totul era mic și era loc pentru toată lumea. Așa că se împăcau chiar acolo și toată lumea se pupa cu toata lumea! Iar printre oameni și nori de fum , de Kent și Mărășești, se așterneau pacea socială și politică, asupra cărora vegheau, cu o autoritate necontestată de nimeni și acceptată cu plăcere-sânii Adrianei! Așa era atunci. Dar din când în când se auzea vocea lui Zisu, sau Nelu-Albanezu’ cum îi spuneam noi, care se trezea pentru câteva secunde din beție și striga invariabil:

-Să vină minerii!

După care adormea din nou cu capul pe masă, cumințe și inert, la fel de cumințe și inert ca moaștele Sfintei Varvara, ocrotitoarea minerilor. Așa era atunci... Între timp oamenii s-au schimbat radical de parcă n-ar fi aceiași sau aproape aceiași. S-au

schimbat și lucrurile. Nu mai sunt covrigi pe sarmă, cîinii cu covrigi în coadă, atât de așteptați după Revoluție nici măcar n-au apărut...a fost scoasă din comerț și țuica aia celebră- „Ochii lui Dobrin”... Ce de schimbări în țara asta, domnule, nu-i așa? Iacătă, a plecat și Adriana, căutându-și fericirea în țări mai calde. Rareori mai vine prin sat și atunci (fără voie?! Din întâmplare?!) privirea mea alunecă nevinovată în decolteul bluzei ei, așa, ca pentru o necesară comparație cu trecutul și o plăcută aducere-aminte.

Și totuși, aici la „Parlament”, chiar dacă au mai apărut două-trei cârciumi în sat, e singurul loc unde se face politică serioasă”. E drept că politicienii „de ocazie” s-au împuținat...unii au plecat în lumea celor drepti, alții vin mai rar din cine știe ce motive. Nici eu nu mai merg prea des acolo , la „Parlament”. Uneori mai trec pe la moș Grămadă:

-N-ai mai venit pe la „Parlament”, n-ai mai venit! Bătrânețea, nu-i așa, moșule?

-Moș e tac-tu, îmi răspunde, arțăgos. Și apoi privind iscoditor în fit, probabil să nu-l audă baba, îmi răspunde:

-Ce bătrânețe, bre, ce bătrânețe? La ce să mai vin, n-ai văzut că asta de-acuma, fata de la bar e încheiată până la gât, ca un sac plin legat la gură? N-am ce vedea! Nu mai e „peisagiu”-mă las de politică!

Se lasă seara peste sat. Câte unul, câte doi, „parlamentarii” de ocazie își dau din nou întâlnire aici. Aici, în localul ăsta, căruia lumea din șapte sate îi zice „La Parlament” și unde nu există niciodată vacanță parlamentară!

JURNAL CORSICAN (III)

La plecarea în Franța, am luat cu mine, pe lângă mai multe cărți: „Amurgul zeilor” de Fr. Nietzsche, „Amurgul filosofilor” de Giovanni Papini (autorul capodoperelor „Gog” și „Un om sfârșit”), „Viața, amorul, moartea” de Ar. Schopenhauer, „Bucuria lecturii” de Calinic, episcopul

nostru, „Ispita lecturii” de N.Steinhardt, „Introducere în miracolul eminescian” de C. Noica etc, și ultimele numere din revista „Pietrele Doamnei” care apare la Domnești , fiind una dintre cele mai bune reviste de provincie din țară. Deci, în niciun caz nu am cum să mă plictisesc, să vegetez...

Aici, la acest strălucit popor, totul este minunat (merveilleux) și grandios. Chiar și avariția (zgârcenia) este semn de grandoare. De-a lungul veacurilor francezii au adunat colonii (teritorii noi),bani și mai ales virtuți, fiindcă, prin excelență poporul francez este un popor virtuos și plin de calități, daruri

ARS LONGA, VITA BREVIS !

pe care le primesc prin educație sau le moștenesc din naștere. Ei iubesc vinul, femeile frumoase și au în sânge plăcerea conversației. La germani și mai ales la englezi (taciturni și reci) conversația nu este o plăcere. Din păcate, eu sunt foarte tăcut, mai ales că nu stau prea bine nici cu limba lui Voltaire. Apreciez mai mult singurătatea în prezența cărților, a acelor cărți care te fac să gândești, să reflectezi asupra frumuseții și eternității acestei lumi. De ce oare ne naștem, dacă trebuie să murim? Și de ce murim tocmai când am acumulat multe cunoștințe și experiență de viață? Unde mergem după moarte? De ce îi iubim pe unii oameni și apoi nu-i mai agreăm? Undeva, marele nostru moralist Emil Cioran, renumit prin aforismele sale, afirmă că dacă un an reușesc să tac, să nu vorbesc deloc, mă proclam zeu. Sau, să taci mai mult timp, fără să spui o vorbă.

Și eu cunosc, că nu trebuie să vorbești despre tine, fiindcă îți sapi propria groapă când vorbești de persoana ta. Oare nu este aceasta arta necrologului?

SCRISOARE DIN CORSICA

Stimate coleg și prieten, te anunț că zilnic mă bucur de soare și de apa mării (fără alge, meduze și diverse) ca la noi. Binecuvântează soarele dimineața, iar seara, la apus, mă rog ca mâine să apară iar tot mai strălucitor și dătător de viață. Încerc în fiecare zi să meditez asupra miracolului vieții, să prind momentul magic, să mă eliberez de tristețe și de angoase, să înlătur obișnuința și banalitatea.

Și pentru că bunul Dumnezeu știe că noi oamenii suntem artiști ai vieții, într-o zi ne dă ciocan și dalta pentru sculptură, în alta zi ne dă pensule și culori pentru tablouri sau ne dă hârtie și stilou ca să scriem. Dar de ce oare am înțeles acestea tocmai acum? De ce am înțeles așa de târziu că pentru a înălța edificiul virtuții trebuie să sapi la temelia smereniei?(E.Cioran)

Am înțeles aici că adevărul este insuportabil și că omul nu este făcut să-l suporte; de aceea fuge de adevăr ca de ciumă. Doresc să scriu o carte. Aceasta trebuie să fie ca un vampir, care să ne sugă sângele din noi, să ne facă să plângem. Ziua în care nu ai râs sau nu ai plâns este o zi pierdută.

Orgoliile ne întunecă mințile, iar dușmanul este mai prețios decât prietenul, pentru că te ajută să nu greșești. Prietenul te va înșela...

Și în acest an am vizitat orașul imperial Ajaccio (ville

imperiale). Fetița mea Laura și cu ginerele mă răsfăță aici cu toate bunătățile, mereu îmi dau mașina să conduc prin cele mai frumoase locuri din lume. Duminică, 21 august, împreună cu nepotul (Gabi, fiul sorei mele Fila) voi revedea orașele L'Île Rousse și Calvi (al 7-lea oraș cu o cetate impresionantă, asemeni cetăților de la Corte, Bastia, Ajaccio, Bonifacio, St. Flurent și Porto Vecchio). Vom revedea și cele mai superbe localități corsicane: Galeria, Girolata și Porto așezate pe țărmul unor golfuri neasemuit de frumoase (vezi foto).

Emil Cioran afirma că Girolata este cel mai superb loc de pe planeta Pământ, această enormă sferă pe care noi oamenii (și nu numai noi ci și toate viețuitoarele) ne zbatem, ne chinuim, ne războim și ne sfășiem între noi. Sfârșesc cu promisiunea trimiterii într-un scurt timp a unor texte din cartea lui H. R. Patapievici („Politice”) apărută acum vreo 14-15 ani la editura „Humanitas”, pentru a discuta pe urma ei când o să revin în țară. Sper ca și tu să fii de acord.

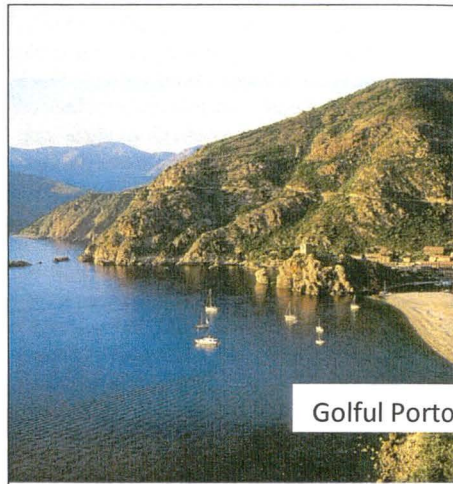
Și acum chiar închei mărturisind că a fi original este mai ușor decât a fi profund. Profundă este doar tăcerea

și de aceea prefer să tac în fața măreției Corsicii și a oamenilor de pe aceste meleaguri de vis și legendă care l-au dat eternei Franțe și lumii întregi pe Napoleon Bonaparte (15 august 1769, Ajaccio - 5 mai 1821, insula Sfânta

Elena). Nu înainte de a te asigura de deosebita mea considerație.

Cu stimă, profesor Vintilă Purnichi
Haute-Corse, France .

P.S.
Această scrisoare am trimis-o din insula Corsica (Île de Beauté) redacției revistei trimestriale „Piatra Craiului” și prietenului meu din Rucăr – Gheorghe Nicolaw. Dar, această scrisoare, o dedic și adversarilor mei care mi-ar putea deveni prieten..

Gulfu Porto

Cetatea Calvi

Gulfu Girolata

ACTUALITATE

O MARE SĂRBĂTOARE

Cătălin Bădulescu

Pe 8 și 9 septembrie, la Podu Dâmboviței a fost mare sărbătoare, mare. Sub egida Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului a avut loc Festivalul Peșterii Dâmbovicioara, eveniment organizat în cadrul programului "Tradiție și Legendă". Este vorba despre un proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

Partener media și maestru de ceremonii a fost postul de televiziune Etno TV.

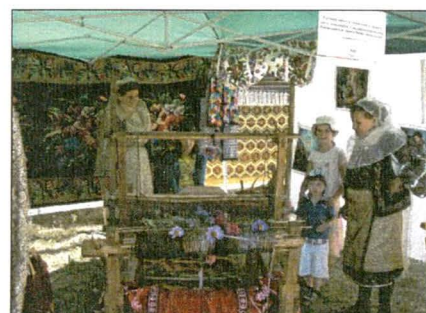
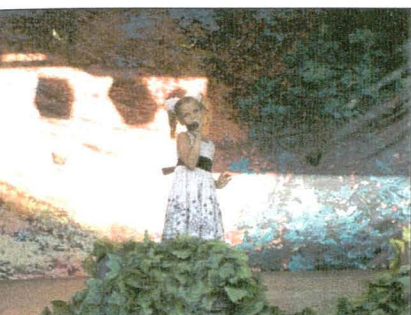
În cele două zile dedicate manifestării, oaspeții au putut admira produse de artizanat specifice zonei, alături de mândrele costume populare muscelene.

Pe scena festivalului au cântat și ne-au (în)cântat nume de primă mână ale muzicii populare românești: Ileana Ciuculete, Ecaterina Turcu Preda, Mariana Anghel, Veta Biriș, Constantin Enceanu și Fuego.

O apariție cu totul specială a fost cea a Măriuca Enache, o zgâtie de fată deja consacrată la cei cinci anișori și ceva pe scena de la ... Mamaia Copiilor și nu numai. Felicitări Ansamblului Oratia care a dansat superb și a rezistat eroic pe scenă alături de celebri soliști invitați, timp de peste șase ore...

Primarul Dumitru Secăreanu vizibil marcat de problemele grave de sănătate pe care le-a avut în ultima vreme s-a dovedit o gazdă perfectă dovedind aceeași tărie de caracter cu care ne-a obișnuit.

În rest, mici, pastramă, bulz, urdaș și voie bună...

ANSAMBLUL ORATIA,
MĂRIUCA ENACHE, CONSTANTIN ENCEANU, ILEANA CIUCULETE,
LOCALNICI ȘI MEȘTERI POPULARI

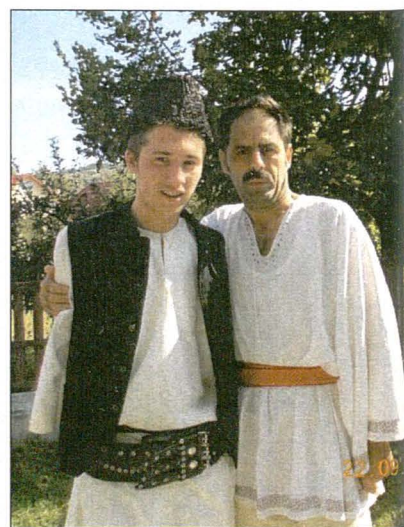
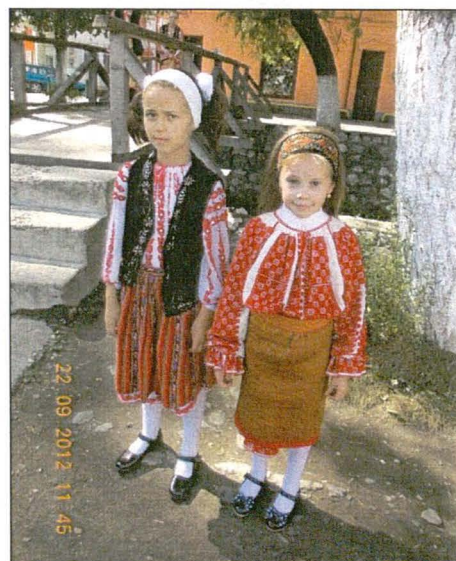
ACTUALITATE

Rucăr 2012

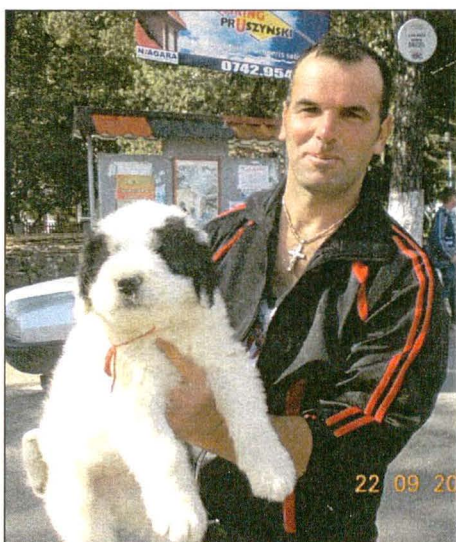
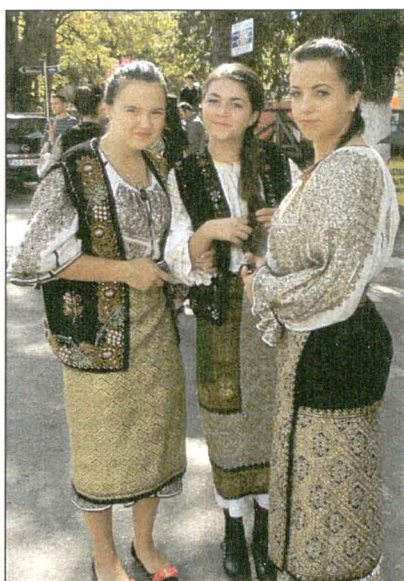
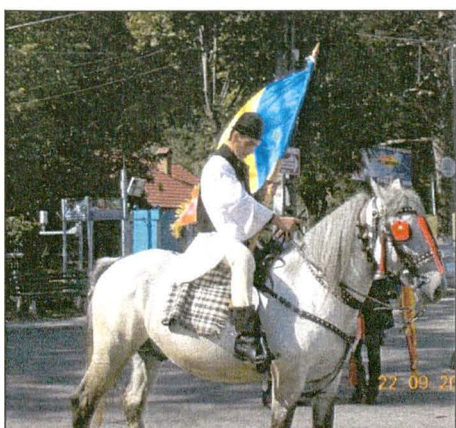
TRADIȚIA, BUCURIA ȘI FRUMUSEȚEA

DASCĂL AL SATULUI –THEODOR OT RUKAL

Uneori ai confirmarea unor vorbe adânci în modul cel mai surprinzător cu putință. Găsisem odată, mai demult, un text într-o carte a unui mare critic literar și în același timp un mare cercetător al tradițiilor –Vasile Lovinescu- ideea că totul este tradiție, și că în modul cel mai frumos dar și mai surprinzător în același timp, tradiția are mereu ultimul cuvânt. Exact același lucru s-a întâmplat în niște zile superbe de toamnă-22 și 23 septembrie-când în spiritul unei tradiții care se încăpățânează să reziste și europenizării și globalizării, la Rucăr a avut loc evenimentul cel mai dorit de către toată suflarea satului-Zilele Comunei și Expopastoralis, care nu e doar un concurs în care se vede grija și măiestria gospodarilor din comună, ci mai este și o ocazie de a înțelege legătura tainică dintre om și animal, care este pe cale de a nu mai fi înțeleasă... Spre paguba(sufletească) a noastră, a tuturor....

ACTUALITATE

Astfel stând lucrurile, cârmuitorii cei de obște au reușit iarăși un lucru parcă din ce în ce mai greu, să aducă și bucurie-care este a sufletului fiecăruia-și sărbătoare-care este a sâtenilor, și frumosul în fața noastră, acum la ceas de ... Doamnă Toamnă.

Frumoși au fost și copiii din parada portului popular, frumoase și animalele prezentate la concurs, frumoasă și natura atinsă ușor de căruntețea codrului, frumoși și artiștii care ne-au lecuit o clipă sufletele de la mic la mare. Se spune pe bună dreptate că nimic nu e întâmplător, că toate câte se întâmplă în viața unui om sau a unei comunități sunt tainic rostuite printr-o putere și o înțelepciune pe care n-o putem pricepe, cel puțin până nu o cercetăm adânc. Sărbătoarea de anul acesta s-a suprapus în mod fericit cu echinocliul de toamnă, moment magic plin de semnificații extrem de profunde. Fiind un hotar al timpului, o „vreme de trecere”, acest moment marchează o schimbare profundă în oameni și în lume-se trece de la o vreme a căldurii și a muncii, la o vreme a răcorii, a socotelii și a unor noi rânduieli. Și ca toate acestea să fie bune și cu belșug, se cer musai făcute cu inima ușoară, cu inima în bucurie și frumusețe.

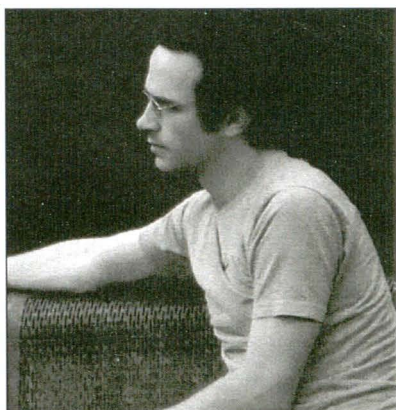
Și fiindcă frumusețea va salva lumea, frumusețea înnobilită de spirit tradițional românesc, ne așezăm liniștiți la gura sobei , la o masă cu pastrămă nouă și rachiu --oleacă mai „vechi”, și zicem din toată inima:

„Hai că ne-a ajutat Cel de Sus să ne întâlnim și să ne bucurăm și anul ăsta... și dacă ‘om fi sănătoși ‘om face la fel și la anu’ ”...

ACTUALITATE

RECVIEM PENTRU CULTURĂ

Gabriel Popescu- artist plastic

Dragă iubitorule de artă,

M-ai învățat că arta nu se explică, nu se vorbește și nu se evidențiază decât prin dragoste, frumusețe, înțelepciune și culoare. Toate ideile vin prin reflecție, senzație și ceea ce unii numesc reamintire a unor vremuri dureroase sau fericite.

Dar tu știi asta. Tu știi că iubirea pentru artă este desăvârșită. Și că, dacă artistul pierde, capodopera rămâne în haosul pământesc, dovadă a ceea ce este capabil omul.

Nu ești artist dacă nu îți supraviețuiești durerii, agoniei sau extazului. Nu ești o ființă dacă nu îți exprimi sufletul.

Vreau să îți povestesc despre un om așezat pe cea mai de sus treaptă în sufletul meu, un gigant în ceea ce privește cultura. Acestui om i-am arătat munca mea. Schițele mele-radiografii ale sufletului meu, ce evidențiau un simbol clar pesimist. Îmi amintesc perfect ziua, iarna acoperise totul. I-am povestit umil istoria fiecărui desen și am fost mândru de privirea lui. Însă, răspunsul său m-a istovit: "Gabriel, uită-te ce frumos ninge afară!" Nu mă întreba, dragă iubitorule de artă, ce am simțit. De atunci, am citit lumea altfel.

Există de asemenea, ceva întinat în artă, un lucru nespus de nimeni, dar știut de toți. Există un conflict între aspirație și devenire, o absență de privilegii, o indiferență pe care o poartă în ei anumiți artiști. Trebuie să fi existat ceva, o alegere, un temei ca să definească artistul așa cum este el acum. Îmi amintesc clar entuziasmul cu care apărusem în fața unui anumit sculptor celebru din Câmpulung, un anume R. A. Și scârba cu care am plecat după numai câteva minute. Dorisem să îi arat acestui mare artist, lucrările mele. În schimbul unui

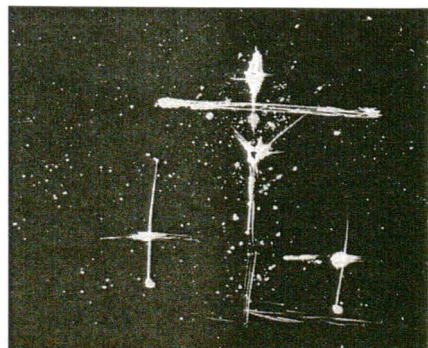
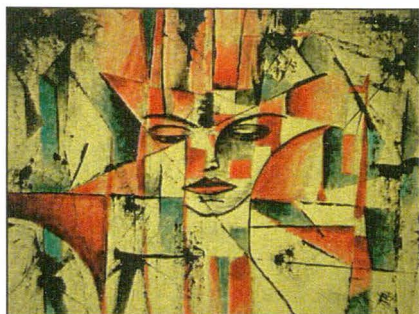
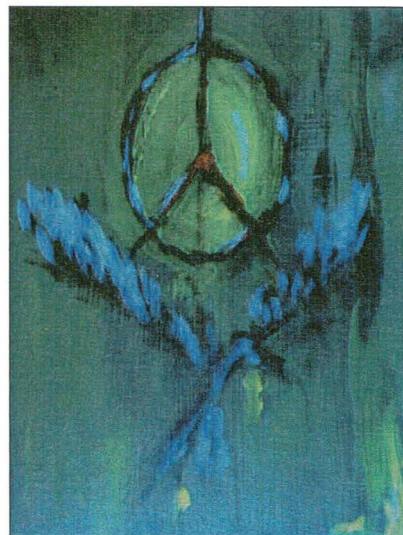
caracter deosebit al acestuia (pe care eu mi-l imaginam), artistul mi-a întors spatele, ignorându-mi complet prezența.

Doresc să îți arăt imaginea unui oraș obosit, în care ideea de frumusețe abia mai circula din suflet în suflet, dragă iubitorule de artă. Un loc unde există aceiași "neobosiți" artiști de jumătate de veac. Un spațiu mort, unde distincția dintre talent, arta și chici nu înseamnă nimic pentru nimeni. O artă vizuală ce depășește marginile frumuseții are egal, aici, cu un soare pictat mănjit cu negru. Nu există posibilități, șanse, ajutor și apreciere. Există, în schimb aceeași realitate autentică a unui grup de oameni cu aceeași mândrie mănjită de interes. Nu mai dă nimeni dovadă de acel respect fundamentat pentru înlănțuirea tuturor lucrurilor superioare din viață.

Situația este josnică, jenantă și oglindește exact societatea din care fiecare facem parte. Însă, este de înțeles. Cheia înțelegerii se află odată ce îl cunoști pe cel ce stă în vârful miciei piramide al acestui grup de artă și cultură. Odată ajuns în fața acestui director al Casei de Cultură din Câmpulung, devii conștient de prezentul dominat de incultura acestui oraș.

Un alt caz este acela al unui fost sudor, pe timpul comunismului, care este de ceva vreme, mai exact de vreo 19 de ani, președintele Cenaclului Negulici din Câmpulung. Ca să privești din aceeași perspectivă ca și mine, ca să îmi înțelegi revolta și sila, vreau să îți mărturisesc, dragă iubitorule de artă, că din acest Cenaclu fac parte aproape aceeași membri de 4 decenii. Este un grup mai închis decât Francmasoneria, sau Serviciile Secrete. Este de fapt un Cenaclu simplu, mediocru, dar membri acestuia, îl privesc ca și pe o bază indispensabilă a culturii și artei din întreaga noastră Românie.

Există doar un singur tip de apreciere aici. O apreciere a artei proprii. Pictorii de pe aceste meleaguri, își stimează numai munca lor. Restul este batjocorit, minimalizat și lăsat de izbeliște. Același tipar obosit pe care îl putem observa în întreaga Românie înmuiată. Aidoma

ACTUALITATE

vechilor istorii ale genilor din întreaga lume: aprecierea vine numai după dispariția lor. Până atunci, geniul nu există. Nu are loc, printre milioane de minți jenant de mediocre...

Odată, ca urmare a unui concurs expozițional de arte plastice, un grup de copii talentați dintr-o anumită comună din România, conduși de o profesoară de arte plastice, au bulversat anumiți artiști americani, care, uimiți de talentul lor artistic, au cerut să li se demonstreze dacă ei au într-adevar acest minunat talent. Concluzia a fost pe măsură, acești copii având parte de o expoziție în Statele Unite, primind diplome de apreciere și medalii, plus numeroase oportunități.

După o perioadă, expoziția acestor copii a sosit și la Galeria Arta,

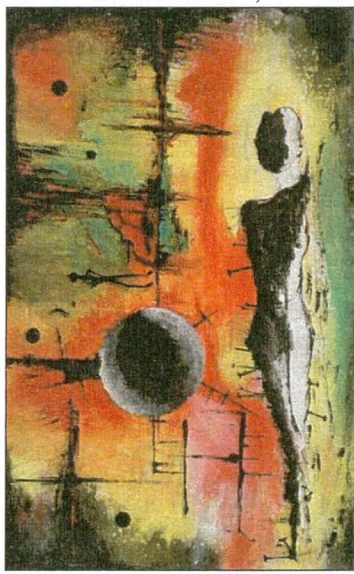
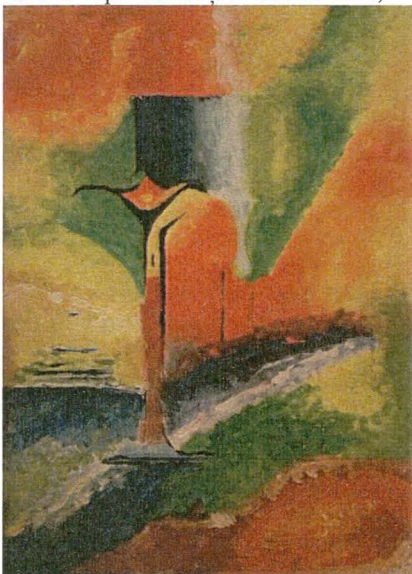
din Câmpulung. Aici însă, lucrurile s-au dovedit altfel. Uimirea mea a fost când am auzit toate criticile patetice aduse la adresa acestor copii care încă mai cred în evoluția artei plastice!

Aici este spațiul îmbăcsit de superficialitate. Nimeni nu îți dovedește respectul pentru ceea ce ești. Este locul unde pretinsul artist îți rânjește cu superioritate în fața muncii tale de atâtea zile, deși în țările civilizate, omul cu adevărat artist îți așterne sincere și diplomate critici sau laude.

Este trist că un oraș cu o istorie atât de grea și de impresionantă, unde odinioară era centrul Țării Românești, a devenit lăcașul inculților și ai iubitorilor de lenevie incurabilă. Și putea fi atât de mult! Se puteau face licee de artă sau muzică, de unde

tinerii puteau promova mândri. Dar, nu. Am ales în schimb, să ne târâm indiferenți după astăzi pe mâine.

Mi-e teamă că în acest oraș ceasurile s-au oprit la o oră demult trecută. Poate o dezghețare spirituală și mintală mai poate trezi acești indivizi ce se numesc oameni ai culturii?! Trăim acele vremuri când inconștiența face parte din cotidianul fiecărui om. Măcar acum, dragă iubitorule de artă, să ne mai rămână speranța undeva în noi, o speranță că poate omul își trezește ochiul minții și vede într-adevăr potențialul artiștilor în devenire.

VĂ RECOMANDĂM: MARI ENIGME ALE TRECUTULUI Costel MOICEANU

Preluare din „Mari enigme ale trecutului” (Dezvăluiri din culisele istoriei- Editura Reader's Digest

Tuturor ne plac enigmele. Dar când este vorba despre un personaj celebru sau când întrebări despre mari evenimente istorice rămân fără răspuns, povestea capătă o dimensiune suplimentară - una pe care nicio operă de ficțiune nu o poate conține. Această antologie de povestiri ne poartă într-un trecut dramatic în care lăcomia, tainele, intriga, trădarea, pasiunea, nesăbuința și crima au afectat mult prea adesea cursul istoriei și au lăsat un labirint uimitor de mistere pe care cercetătorii încă mai încearcă să le elucideze.

Povești fascinante și un caleidoscop de imagini ne transportă în miezul unor evenimente ciudate, dar adevărate și ne prezintă unele dintre cele mai uimitoare și notorii personaje din ultimele secole. Episoadele relatate sunt aranjate tematic mai degrabă decât cronologic. Totul într-o cavalcadă plină de suspans, dezvăluiri și noi informații semnificative.

„Dispăruți fără urme”, prima secțiune, relatează despre soarta celor două corăbii ale lui Sir John Franklin, pierdute în timpul expediției arctice,

astfel încât vreme de peste un secol nu s-a mai știut nimic despre acesta; explică de ce Mao a vrut să scape de un rival de la conducerea Chinei roșii; și ceea ce s-a întâmplat probabil cu faimosul șef de orchestră Glenn Miller în zborul spre Franța din 1944.

♦ Destinație: Marea Mare a Sudului ♦

În anul 1875 exploratorul francez La Pérouse a pornit încrezător într-o călătorie în jurul lumii, care avea să dureze patru ani, cu o revenire

în Franța în vara anului 1789. Cele două corăbii au fost văzute ultima oară pe când navigau în nord-estul Australiei, niciunul din cei peste 400 de oameni aflați la bordul celor două nave nu a mai fost găsit vreodată. Deși figura pe lista preliminară, un sublocotenent de la Academia Militară din Paris, în vârstă de 16 ani, un corsican cu numele de Napoleon Bonaparte, nu a fost admis în echipaj - fapt cu consecințe uriașe pentru istoria țării sale.

ACTUALITATE

◆ Dispariția comorilor de război naziste ◆

În anul 1945, odată cu prăbușirea Germaniei, conducătorii fasciști au încercat să ascundă o cantitate de aur în valoare de 7.5 miliarde de dolari și mii de capodopere inestimabile furate. Cea mai mare parte a tezaurului nu s-a recuperat niciodată, deși - în mod surprinzător - unele piese au fost descoperite într-un orașel din Texas în 1990.

◆ Secretele turnului ◆

Fiii regelui Angliei, Eduard al IV-lea, au fost probabil uciși din ordinul unchiului lor. La mai puțin de o lună de la preluarea tronului Angliei, Eduard al V-lea, în vârstă de 15 ani, a fost sechestrat în Turnul Londrei, unde avea să fie urmat mai târziu de către fratele său mai mic. De atunci nu au mai fost văzuți vreodată, iar misterul dispariției lor rămâne încă neelucidat, mai ales că acest turn al Londrei a fost renumit ca scenă a numeroase evenimente sinistre. Astfel se presupune că fiii regelui au fost sufocați pe când dormeau. Să fi fost unchiul lor infamul cocoșat descris de succesorii săi din dinastia Tudor?

◆ O prăbușire politică ◆

Ministrul Apărării al Chinei, Lin Biao, era al doilea om în ierarhia politică a Chinei, desemnat oficial ca succesor al bătrânului Mao Zedong. Dar avea de gând acest ministru al Apărării să aștepte răbdător succesiunea, sau va încerca să pună mâna pe putere printr-o lovitură militară? Nu s-a realizat aceasta deoarece acesta a murit într-un accident de avion. Cine se afla la bordul avionului prăbușit în Mongolia la 13 septembrie 1971 și încotro se îndrepta acesta?

◆ Exploratorul dispărut al Australiei ◆

Deși coasta australiană fusese semnalată de către olandezi încă din 1606, două secole și jumătate mai târziu interiorul continentului rămăsese încă în mare parte necunoscut europenilor, când în anul 1848, un aventurier german neexperimentat a fost primul care a pornit să traverseze continentul de la est la vest. Avea să pătrundă într-un teritoriu vast și necunoscut. Este posibil ca Leicbardt să fi murit în Channel Country, în vestul Qwendand-ului, unde râurile umflate din cauza ploilor din vară, ies din matcă, punând în primejdie călătorii.

◆ Sfârșitul unei idile ◆

Neexistând niciun strop de dragoste între Georg Ludwig, prințul moștenitor al Hanovrei, și verișoara sa, Sophia Dorothea, care i-a devenit soție printr-o căsătorie ce a însemnat o manevră politică, prințesa s-a simțit întotdeauna stingeră în castelul de pe râul Leine. Într-o noapte de vară din 1694, un soldat tânăr și chipeș, fost prieten din copilărie, a fost invitat în odăile iubitei sale, prințesa de Hanovra. În mare taină, Philipp Christoph, conte de Königsmarck, se furișează în castelul din Hanovra pentru a se întâlni cu prințesa. Trebuia să fie ultima lor astfel de întâlnire, căci în dimineața următoare plănuise să fugă, dar de la această întâlnire, contele nu avea să se mai întoarcă niciodată.

◆ În iadul de verdeață ◆

Fern convins de existența unor orașe dispărute de milenii în jungla braziliană, în 1925 colonelul britanic Fawcett a pornit la drum pentru a descoperi originile civilizației sud-americane. Nu patima pentru aur l-a determinat pe colonel să pătrundă în interiorul pădurilor tropicale ale Braziliei, ci, mai degrabă, dorința de a regăsi o cultură dispărută. Nimeni nu a aflat dacă a reușit sau nu.

◆ Căutat: Raoul Wallenberg ◆

I-au fost dedicate monumente comemorative, o serie de străzi îi poartă numele, la 5 octombrie 1981 președintele SUA - Ronald Regan, semnează documentul prin care i se conferă titlul de „Cetățean de onoare al Statelor Unite”, s-a opus cu vitejie eforturilor lui Adolf Eichmann de a extermina întreaga populație evreiască a Ungariei, înșelând vigilența naziștilor, curajosul diplomat suedez a fost arestat de armata sovietică și dus în Rusia. În regimul stalinist existau mii de colonii de prizonieri și lagăre de muncă răspândite pe toată suprafața Uniunii Sovietice. Dacă mărturiile foștilor prizonieri sunt adevărate, Wallenberg a fost deținut în multe dintre acestea. Este posibil să fi murit în spatele zidurilor Lubiankăi, sediul cunoscutei poliții secrete de la Moscova. Totul rămâne necunoscut.

◆ Colonia dispărută ◆

În anul 1587 Sir Walter Raleigh a fondat o colonie britanică ce număra peste 100 bărbați, femei și copii, pe o insulă aflată la intrarea în brațul Albemarle din dreptul statului Carolina de Nord. Nepoata lui John

White, Virginia Dare, a fost botezată pe insula Roanoke în 1587; primul copil englez născut pe pământ american, care avea să dispară împreună cu părinții săi și ceilalți coloniști în mai puțin de 3 ani, lăsând în urmă doar o măturie incitantă despre soarta coloniei.

◆ Zbor fără întoarcere spre Franța ◆

După numai două luni de la sosirea sa în Anglia, faimosul șef de orchestră Glenn Miller a fost înaintat la gradul de maior. În decembrie 1944 a plecat spre Franța pentru a susține o serie de concerte în fața trupelor aflate pe continent european. Avionul monomotor Norseman a dispărut, avându-l la bord pe șeful de orchestră Glenn Miller. Ziarele au dat versiuni diferite ale accidentului și ale dispariției starului.

◆ Moarte în gheața arctică ◆

În 1845 Sir John Franklin a acceptat imediat misiunea de a găsi misteriosul și mult căutatul Pasaj de Nord-Vest, despre care s-a crezut mult timp că ar fi legat oceanele Pacific și Atlantic la nord de Canada. Acesta a pornit în expediție conducând 129 de oameni îmbarcați pe două vase, plecând din Anglia. Această expediție a durat doi ani, iar echipajul a dispărut complet; după aproape un secol și jumătate, oamenii de știință au dezgropat trupurile a trei dintre membrii expediției. O tragedie asemănătoare aproape că s-a repetat cu unul dintre echipajele de salvare. Conducătorul expediției din anii 1850-1854, Robert McClure, care este de fapt și descoperitorul Pasajului de Nord-Vest, a fost nevoit să-și abandoneze vasul când acesta a rămas blocat în sloiurile de gheață din dreptul insulei Banks. Spre deosebire de Franklin, el și echipajul său au fost salvați de către o altă misiune de căutare. Prima traversare a Pasajului de Nord-Vest a fost totuși realizată abia în 1903-1906 de către Ronald Amundsen.

◆ Evadare într-o altă lume ◆

La 25 martie 1938 fizicianul italian Ettore Majorana, în vârstă de 31 ani, s-a imbarcat pe vasul de noapte ce pleca din Napoli spre Palermo, în Sicilia. Deși se afla în pragul unei promițătoare cariere de fizician, acesta a dispărut în mod misterios. Mai trăiește el încă în spatele zidurilor unei mănăstiri? A emigrat în Argentina? Sau poate s-a sinucis, aruncându-se în mare?

ACTUALITATE

PĂDUREA- PLĂMÂNUL VERDE AL PĂMÂNTULUI

Un inginer silvic

C. Rădulescu Motru
spunea: "Pădurea nu există numai pentru a fi contemplată, ci și pentru a fi înțeleasă și utilizată rațional,,."

În viața noastră, dar mai ales în menținerea vieții pe Pământ, pădurile joacă un rol atât de important încât însemnătatea lor nu poate fi exprimată în doar câteva cuvinte.

Pădurea este o sursă inestimabilă, un bun de interes național, care a fost din timpuri străvechi un compliment al civilizației rurale (adăpost, lemn, hrană) și care tinde în epoca modernă să fie un compliment al civilizației urbane, mai ales prin calitățile acesteia de igienizare a mediului, de creare a cadrului natural favorabil pentru odihnă și recreerea populației și de cercetare pentru conservarea naturii. Pădurea reprezintă desigur baza economică a producției de lemn și alte produse specifice forestiere, dar la fel de importante sunt și funcțiile speciale de protecție, esențiale pentru protecția solului împotriva eroziunii, îmbunătățirea bilanțului hidric și asigurarea purității apelor, ameliorarea factorilor climatici dăunători. Aceasta intervine ca factor activ în purificarea atmosferei de poluanți, în reducerea concentrației de bioxid de carbon și punerea în libertate a oxigenului indispensabil vieții, în reducerea intensității zgomotelor, în protecția florei și faunei, conservarea și înfrumusețarea peisajului.

Pădurea, ca izvor de sănătate pentru omenire, este pusă în evidență cu pregnanță în era industrială și

poluantă când populația urbană o caută cu asiduitate pentru odihnă în mijlocul naturii binefăcătoare. Motivul exodului populației în pădure, mai ales la sfârșit de săptămână, este justificat și de capacitatea pădurii de igienizare a atmosferei și de îmbunătățire cu substanțe fintocide, capabile să micșoreze ~~aduna~~ microorganismelor, bacteriilor și ciupercilor dăunătoare și să influențeze favorabil sănătatea omului. Crearea pentru recreere și odihnă a populației în mijlocul naturii devine tot mai mare, impunându-se ca o necesitate vitală. Pădurea, ca principal element al peisajului este suprasolicitată de populație și supusă unei adevărate presiuni recreative, în special de către orașenii iubitori de natură. Însă, odată cu plecarea așaziilor turiști, în urma acestora rămâne mulțimea de gunoaie, vetre de foc, reziduri menajere pe care oamenii o lasă în urma lor, uitând că atunci când părăsesc pădurea s-o lase curată așa cum ar dori să o găsească.

Odinioară, când omul era culegător de fructe și plante și apoi vânător, agresivitatea lui asupra pădurii era redusă, lipsindu-i mijloacele necesare de distrugere. Ulterior, omul a devenit producător de unelte mai perfecționate și ca atare, consumator de materii prime, extinzându-și tot mai mult exploatarea asupra pădurii. Atât timp cât intervenția lui asupra pădurii nu a depășit anumite limite, nu a existat nici un pericol care să tulbure puternic relațiile dintre om și mediul înconjurător. În ultimele două secole, relațiile om-natură s-au deteriorat ajungându-se în ultimile decenii la

conturarea unei crize ecologice. Ea s-a manifestat prin distrugeri masive de păduri, fenomenul deșertificării accentuate, dispariții de specii de plante și animale, poluarea apei și a aerului, dezechilibre înregistrate în balanța oxigenului, toate ducând, în cele din urmă, la afectarea gravă a calității vieții.

În prezent, pădurile adăpostesc 80% din biodiversitatea terestră, acoperă aproximativ 31% din suprafața Pământului, 1,6 miliarde de oameni depind de păduri pentru a putea trăi, iar 300 milioane de oameni trăiesc în aceste ecosisteme. România dispune de un covor vegetal natural deosebit de variat și bogat, în care pădurile sunt reprezentative și acoperă aproape 27% din teritoriul național.

Pădurile au o valoare inestimabilă din toate punctele de vedere: climă, biodiversitate, ecologie, importanță economică, recreativă etc.

Clima- Așa cum plămânii noștri absorb dioxidul de carbon din sânge și-l schimbă cu oxigen, arborii și toate plantele verzi absorb dioxid de carbon în schimb eliberează în atmosferă, oxigen purificând aerul. De aceea pădurile sunt numite plămânii planetei. Biodiversitate- Peste 10 milioane de specii diferite de animale, plante, ciuperci și micro-organisme populează Pământul, iar majoritatea lor se găsesc în păduri. Din păcate oamenii nu înțeleg încă importanța biodiversității și ce beneficii aduce aceasta întregii planete; foarte multe specii de plante, animale, ciuperci și micro-organisme dispar într-un ritm alarmant din cauza defrișărilor masive.

Ecologie- Pe lângă faptul că ajută la menținerea unui climat propice vieții pădurile previn eroziunea solului prin reducerea intensității precipitațiilor, iar prin absorbirea unor cantități mari de apă ajută la păstrarea intactă a solului fertil. Defrișările masive duc în timp la eroziunea solului și a deșertificării zonei.

Datorită despăduririlor, pe glob, la fiecare 30 de minute dispare o specie vegetală și una animală. Zonele defrișate până în prezent sunt atât de mari încât ar trebui sute de ani de recuperare naturală pentru a reface vegetația originală. Pădurea este prietenul omului, trebuie protejată pentru a-și putea manifesta și dezvolta rolurile sale benefice.

Grigore Vieru spunea: „Nu am văzut om cu două inimi, amândouă

ACTUALITATE

pentru iubit, om cu două mâini, amândouă pentru împărțit și dat, așa cum este pădurea.”

Pădurea ne oferă tot necesarul pentru a trăi, fără ea nu va bate nici o inimă de-a noastră, deci să încercăm să iubim și pădurea cu inima pe care o avem.

Montaigne spunea: „ Tot ce trăim e furat naturii: e trăit pe spinarea ei”.

Pădurea este cel mai bun prieten al omului, produce 2/3 din oxigenul planetei și consumă(primește) bioxid de carbon. S-a demonstrat că un fag matur produce 1,7 kg oxigen în fiecare oră și prelucrează 2,35 kg bioxid de carbon emantate de țevile de eșapament ale mașinilor. Absorbând 2,4 miliarde de tone de carbon într-un singur an, pădurile au rolul de a încetini procesul de încălzire globală.

Aerul pe care îl respirăm, hrana oamenilor, dar mai ales a animalelor, medicamentelor de care avem nevoie pentru a supraviețui , diversitatea vieții pe Pământ, clima ce ne influențează prezentul și viitorul, reducerea frecvenței și a amplitudinii inundațiilor – toate acestea, și nu numai, depind în mare măsură de păduri.

Acestea sunt numai câteva din beneficiile care ni le oferă pădurea și care se pot constitui în argumente care să contribuie la decizia noastră de a considera pădurea ca un prieten, un aliat al nostru în lupta cu viitorul care devine din ce în ce mai acerbă, iar viitorul devine din ce în ce mai incert.

J.R.Openheimer spunea: „Dacă omul pierde grădinile, pădurile și cărările se va pierde pe sine însuși.”

Natura e cel mai important lucru pe care ni l-a dat Dumnezeu, pe lângă sănătate, dar sănătatea depinde de natură.

Istoria poporului român este strâns legată de teritoriul pe care aceasta s-a născut și așezarea în spațiul carpato-danubian dovedește preferința și dragostea sa pentru natură. Timp de secole, înfruntând diferite popoare contropitoare, poporul român a fost plămădit și s-a format în luminișurile codrilor din Carpați, iar codrul (părudea) i-a fost o măreață și impunătoare cetate vegetală, care i-a adăpostit ființa și i-a asigurat perenditatea neamului. Această contopire a poporului român cu natura în decursul veacurilor este ilustrată până în zilele noastre, după o existență milenară, în literatura românească, în

doinele și cântecele populare, în legendele și firea ospitalieră a românului.

Democrația de astăzi și teroarea votului exagerează, pe de o parte, puterea celor tentați să abuzeze de un bun de interes comun-pădurea și, pe de altă parte, mărește răspunderea pe care noi toți, cei conștienți de nevoile de azi și de mâine ale neamului, trebuie să o luăm asupra noastră, dacă într-adevăr avem simțul răspunderii față de viitor sau dacă vrem să dăm copiilor noștri liniștea și siguranța necesară unei dezvoltări firești.

În zilele noastre însă, farmecul pădurii se stinge încet-încet datorită intervenției negative a omului.

Marin Dracea spune: ” Gospodărirea pădurilor se sprijină pe iubire, care nu poate fi impusă de nici o lege. De aceea, munca silvicultorilor din toată lumea trebuie să urmărească înălțarea popoarelor la conștiința forestieră... Simțul și înțelegerea poporului respectiv pentru cele silvice și, drept consecință, respectul și chiar iubirea de arbore și pădure, hotărâsc în ultima analiză soarta pădurilor unei țări, într-o anumită epocă”...

În închidere spun un citat din ideile remarcabile ale profesorului

Jean Rostand:

“Omul a avut până acum sentimental că este locatar al unei naturi imense, ce n-are sfârșit. Nu i-a trecut prin minte că va veni ziua, când va trebui să cruțe acest gigant, că va trebui să învețe a nu-i risipi resursele , a nu o murdări prin depozitarea resturilor îndeletnicilor sale tehnice. Iată-l însă, că astăzi atât de păcătos, el care se socotea atât de inofensiv, își dă seama că nu-și poate permite orice față de natură ; iată-l că trebuie să se neliniștească pentru consecințele îndepărtate ale activității sale asupra naturii, iată că înțelege chiar că într-o mare mereu reînnoită nu se poate deversa orice. De unde vine acest reviriment? Pe de o parte din cauza creșterii poluării, pe de altă parte datorită progreselor civilizației tehnice, care-și mărește fără măsură puterea.

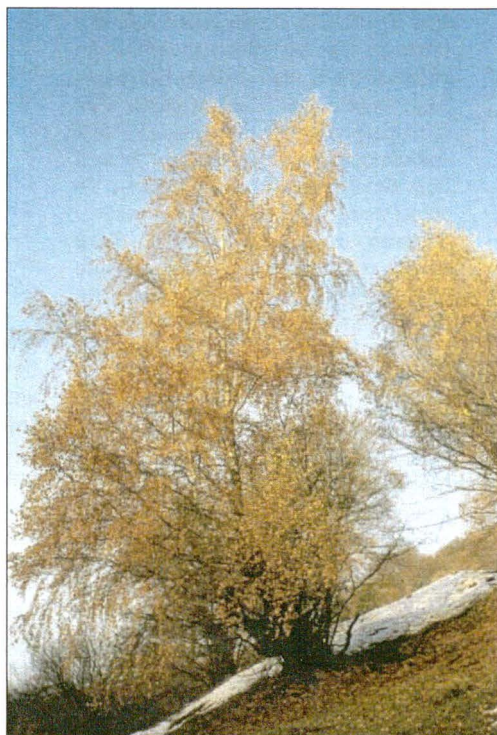
Știm că există oameni, care uimiți de micile noastre salturi în cosmos, spun că atunci când omul va epuiza capitalul nutritiv al planetei sale, când va prăda toate resursele terestre , când își va face locuința sa de nelocuit din cauza deșeurilor radioactive, cu petrol și chimia sa, va emigra pe altă planetă , pe care o va exploata și de asemenea o va murdări.

Să nu ne înșelăm... Așteptând ca aceste visuri să devină realitate, să rămânem buni pământeni. Să respectăm acest mic glob care ne suportă! Locatari conștiințioși să nu degradăm locurile în care respirăm. Umanitatea nu este un simplu trecător. Un poet a spus: “ Ne naștem , trăim și murim în aceeași casă...Se pare că soarta omului este să se nască, să trăiască și să moară pe aceeași planetă.”

Să **cinstim** și să respectăm natura (pădurea) , protejând și iubind comorile sale naturale și mediul în care trăim, elemente indispensabile pentru conservarea biodiversității naturale și pentru prosperitatea umanității!

Bibliografie selectivă:

- Pădurile României ed.2004

RUCĂRENI PE ALTARUL IZBĂVIRII NEAMULUI

Colonel –Rezervă -Gheorghe Rădescu

Un gând de vie recunoștință îl îndreptăm către eroii care și-au lăsat trupurile pe câmpiile Bulgariei, luptând pentru cucerirea redutelor otomane, aducând prin jertfa lor, independența patriei.

România a intrat în acest război la cererea Imperiului Țarist, având ca deziderat ajutorarea armatei ruse aflată în dificultate în războiul cu Turcia, și obținerea independenței de stat a României față de otomani.

La chemarea guvernului român, au răspuns cu entuziasm atât românii din Moldova și Muntenia, cât și românii din Ardeal. Pentru conducerea operațiunilor militare, statul major a fost amplasat într-un palat din comuna Poiana Mare, la 7 km de Calafat.

Când artileria noastră a început bombardarea orașului Vidin, domnitorul Carol I s-a exprimat prin aceste cuvinte: „Asta-i muzica ce-mi place”.

În aceste împrejurări, trupele române au eliberat cu mari sacrificii, redutele Grivița, Rahova, Smârdan, Plevna, Vidin și altele.

Eroismul și sacrificiul ostașilor români au fost evocate în multe din creațiile marilor poeți, Vasile Alecsandri sau Gh. Coșbuc. Nu trebuie uitat nici entuziasmul manifestat în parlamentul României prin cuvântarea lui Mihail Kogălniceanu care la data de 9 mai 1877 a afirmat: „Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare”.

La războiul de independență au participat și 42 de rucăreni, din care 8 au căzut pe câmpul de luptă. Acești eroi rucăreni au făcut parte din batalionul 2 Muscel, comandat de maiorul erou Dimitrie Giurăscu, căzut la datorie în luptele pentru eliberarea orașului Vidin. Alături de cei 42 de eroi ai Rucărului s-au aflat și două femei, care s-au oferit să care răniții și să-i îngrijească, așa cum știau de acasă când venea cineva rănit de la coasă,

sau de la corhănitul buștenilor. Pentru faptele lor cele două rucărence au fost decorate, numele lor fiind Stana Vălimăreanu și Anica Moiceanu.

Pentru a immortaliza memoria celor 8 eroi, obșteea moștenitorilor rucăreni le-a ridicat în anul 1912 un monument amplasat în parcul Podișor, pe fațada acestui monument fiind încrustate numele celor 8 eroi.

Din mărturiile primite de la oamenii satului mai în vârstă, în ciocul vulturului aflat în partea superioară a monumentului se afla o cruce, care simboliza creștinismul pe aceste meleaguri. Respectiva cruce a fost demontată prin excesul de zel al unor conducători comuniști din acea perioadă.

Rog pe această cale ca Primăria din Rucăr cu sprijinul istoricilor locali să se adreseze Ministerului Culturii-Direcția Monumentelor Istorice-să trimită un specialist pentru a expertiza cele menționate, pentru ca în final crucea să fie așezată la locul ei.

Un alt război în care rucărenii au fost combatanți de frunte a fost cel pentru reîntregirea patriei. Atunci pe calea legendarului descălecat, de-a lungul vechiului drum care a făcut legătura între Transilvania și Țara Românească, de la nord de Bran și până la Câmpulung s-a desfășurat una dintre cele mai importante bătălii pentru zăgăzuirea invaziei germane.

Zona cuprinsă între munții Bucegi, Leaota, Piatra Craiului, Păpușa a constituit în lunile octombrie și noiembrie 1916, teatrul unor operațiuni de amploare desfășurate pe un front cu o adâncime de aproximativ 80 de km.

deși ambele tabere beligerante nădăduiau să intrăm în război alături de ele.

Evenimentul intrării în război era așteptat cu nerăbdare de întregul neam românesc. După declararea războiului trupele române au pornit atacul simultan pe toate trecătorile către inima Transilvaniei. Prin Rucăr trupele au fost întâmpinate cu entuziasm și flori. La câteva ore după trecerea trupelor către Bran, au început să sosească răniții din rândul armatei române. În noaptea de 27 august a căzut în luptă colonelul Poenaru Bordea, comandant al regimentului 30 Muscel al cărui mormânt se află în apropierea Vămii Vechi. Așa cum relata un istoric, România prinsă în vârtejul de foc al uriașului război mondial a trăit puține zile de răgaz și multe nopți de deznădejde. A câștigat izbâzi glorioase, dar a și suferit înfrângeri dureroase. A fost umilită dar a și triumfat. A cunoscut prăpastia catastrofei, dar și culmile victoriei finale. La data de 12 octombrie 1916 generalul von Morgen a ordonat Brigăzii a 8 a Alpine să înainteze în spatele pozițiilor armatei române de la Podul Dâmboviței și Rucăr.

Pătrunderea prin surprindere a trupelor inamice, pornind din Valea Bârsei, prin munții Piatra Craiului, peste întinsul masiv al Tămașului, a ajuns cu ușurință pe Valea Superioară a Dâmboviței, iar în final au ajuns pe Măgura și Colțul Pleșei, atacând Rucărul prin flanc. Această breșă s-a datorat și faptului că, înainte de începerea războiului, în Rucăr a stat multă vreme un vânător neamț numit Phifer. Din 1914 și până la intrarea României în război, acest Phifer a organizat numeroase vânători în munții Rucărului, deci ca spion a intrat în posesia pozițiilor de apărare ale armatei române, și a hărților necesare frontului.

În acele zile de toamnă populația a înfruntat grozăvia războiului. O parte însemnată a comunei a fost distrusă de tunurile germane. Au ars și au fost afectate 148 de case.

Artileria română amplasată în Cuculeț, Vârful Crucii și Căpitanu a bombardat trupele inamice în scopul de a le încetini pătrunderea în Rucăr, permițând populației locale să se retragă din calea inamicului. A plecat fiecare cu ce a putut, la rezezeală. Unii

Primul război mondial a început pentru celelalte națiuni beligerante ale Europei la 28 iulie 1914. De la acea dată și până la 27 august 1916, românii au stat în neutralitate,

HISTORIA MAGISTRA VITAE!

au plecat spre Câmpulung, alții spre Târgoviște, iar alții pe Valea Argeșului la Suslănești, Boteni, Băjești etc. Pe cei prinși în localitate, inamicul i-a închis în biserica din Rucărul de Jos, ce fusese transformată în lagăr.

Printre cei închiși în biserică s-a aflat și marele bogătaș Paraschiv Baștea, care astfel a murit de foame. De menționat că din cele 148 de case distruse, unele au fost refăcute după proiecte germane ca despăgubiri de război. La ora actuală mai sunt două, casa lui Viorel Georgescu, fiul Ginei Brănescu ce se află pe strada Bunea, vizavi de casa lui Mircea Avram, iar alta lângă dispensar și aparține lui Aurel Dulamă.

Solicit pe aceasta cale ca cele două clădiri să fie protejate și să intre în patrimoniul național.

După ocuparea satului de către forțele germane, trupele române și-au organizat apărarea în zona Mateiași-Nămăiești-Lerești pentru a apăra orașul Câmpulung.

După luptele sângeroase din această zonă, soldată cu sute de morți în ambele părți, armata a fost obligată să fie retrasă spre Moldova întrucât frontul de pe Dunăre a fost rupt de către trupele bulgare și turcești ambele amenințând ocuparea Capitalei, București.

Retragerea armatei române s-a făcut organizat, desfășurând lupte pe aliniamente succesive. În perioada 1916-1918, provinciile românești, Muntenia, Dobrogea și Oltenia au rămas sub ocupația armatei germane, consfințite prin acel tratat rușinos de la Bufta.

În perioada de ocupație, armata germană a aranjat cele două cimitire; la Gura Pravățului și la cimitirul Bisericii din Jos din Dragoslavele.

Partea a doua a războiului s-a desfășurat în vara anului 1917, prin victoriile obținute la Mărăști, Mărășești, Oituz, Nămolosa, Galați. La izbânzile armatei române în cei doi

ani de război, și-au adus contribuția și bravii eroi ai Rucărului. La chemarea Patriei și a Regelui Ferdinand, aproximativ 500 de tineri rucăreni au fost înrolați în oaste, dar 214 dintre ei nu s-au mai întors. Osemintele lor își odihnesc somnul de veci pe întreg teritoriul patriei. Ostașii rucăreni au făcut parte din R.30 Muscel, R.2 Vânători, R.2 Artilerie, R.4 Roșiori, R.70 Infanterie, R.6 Artilerie și altele. Cei mai mulți au făcut parte din R.30 Muscel, unitatea a fost mult apreciată de Regele Ferdinand în luptele de la Mărăști și Mărășești. Printre cei căzuți la datorie din rândul rucărenilor sunt 3 ofițeri, respectiv, Locotenentul Poțancu Nicolae- R.2 Vânători, Sublocotenent Georgescu Ion- R.6 Infanterie, Sublocotenent Ducan Victor- R.30 Muscel- Plutonier Năstase Rădescu-R.6 Vânători și Sergent Bucur Moise -R.30 Muscel.

Pentru a immortaliza memoria lor, Obștea Moșnenilor Rucăreni a ridicat în anul 1924, un frumos monument ce se află în centrul comunei Rucăr. Pe cele 4 laturi ale acestuia sunt încrustate în marmură numele celor 240 eroi căzuți pentru Patrie, în marele război din anii 1916-1918.

Pe frontispiciu scrie :

"Voi fii ai Rucărului, care v-ați dat viața în război, închinăm acest modest monument. De la voi vor învăța generațiile viitoare cum trebuie să își facă datoria pentru patrie și neam."

Conform unor date estimative Rucărul a dat cel mai mare tribut de sânge din toate comunele fostului județ Muscel. După ce au trecut 20 de ani de liniște și pace de la terminarea Primului Război Mondial, pacea a fost consimțită prin încheierea tratatelor de la Trianon. Prin încheierea păcii de la Trianon, țările învinse ca Germania și Ungaria, alăturându-se între timp și Italia, au început zăngănitul armelor, ridicând pretenții teritoriale. Astfel, Germania prin instalarea la putere a fascismului în 1933, a trecut la procesul de înarmare, ulterior la anexarea cu forța a Austriei și a regiunii SUDETE din

Cehoslovacia.

Concomitent cu acțiunile Germaniei, Ungaria a ridicat pretenții teritoriale de la România, Slovacia și Serbia. Astfel, la 30 august 1940, prin odiosul Dictat de la Viena, România a

fost obligată să cedeze Ardealul de Nord. Paralel cu ocuparea Ardealului de Nord, Rusia sovietică, prin odiosul Tratat Ribbentrop - Molotov, Basarabia și Bucovina au fost anexate Rusiei.

Deasemeni și Bulgaria, profitând de acele momente critice, a ocupat CADRILATERUL din Dobrogea, ducând în final la cîntirea cu 1/3 din Teritoriul Național.

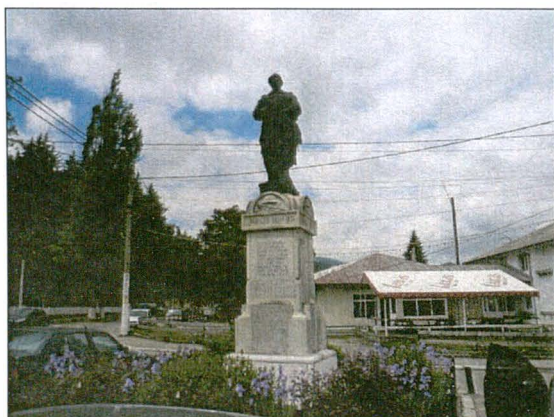
Inițial, România a fost alături de partenerii noștri tradiționali, Franța și Anglia. Prin ocuparea Franței de către Germania fascistă în 1940, România a rămas izolată, fiind obligată să se alăture Germaniei, promițându-i-se eliberarea Basarabiei și trecerea Ardealului de Nord la patria mămă.

În acele momente grele, România, neavând alte soluții salvatoare s-a alăturat Germaniei declanșând războiul împotriva Rusiei Sovietice. Astfel, la 21 iunie 1941, Mareșalul Ion Antonescu a dat ordinul **"OSTAȘI TRECEȚI PRUTUL!"**, iar armata română în totalitatea ei a declanșat marea ofensivă pe toată lungimea frontului din Basarabia. După lupte grele, la sfârșitul lunii august Basarabia a fost eliberată.

Dar, conform prevederilor Tratatului, armata română a fost obligată să lupte alături de puterile centrale până la victoria finală.

După unele succese vremelnice, forțele Axei au ajuns la porțile orașului Sankt-Petersburg, Moscovei, Stalingradului (Volgograd), Caucazului etc. Prin intrarea S.U.A în război raportul de forțe a trecut de partea Forțelor Aliate, declanșând mereu contra-ofensiva prin încercuirea de la Stalingrad. Printre marile unități încercuite la Stalingrad s-au aflat și 3 divizii românești dintre care una a fost comandată de Gen. Iosif Teodorescu, rucărean de origine, care prin măiestria comandantului ei a reușit să fie salvată, ieșind din încercuire. Marea contra-ofensivă a forțelor Rusiei-Sovietice a obligat forțele Axei să se retragă, ajungând la mijlocul anului 1944 pe linia Marea Baltică, Polonia, Moldova, Marea Neagră. Față de această grea situație, România s-a alăturat forțelor aliate prin Tratatul de la 23 august 1944, rupând legăturile cu Germania.

Conform prevederilor Tratatului, România a pus la dispoziția forțelor aliate întregul potențial uman și material, până la victoria finală. România a avut ca prim obiectiv eliberarea teritoriului național de forțele inamice, iar ulterior s-a trecut la eliberarea Ungariei, Austriei și Cehoslovaciei la 9 mai 1945 la 66 km

HISTORIA MAGISTRA VITAE!

aproape de Praga. Pierderile armatei Române au fost substanțiale astfel pentru eliberarea Transilvaniei au căzut la datorie 58000(morți, dispăruți), pentru eliberarea Ungariei 42000(morți, dispăruți), iar pentru eliberarea Cehoslovaciei 66000... Pentru eliberarea Transilvaniei s-au dat lupte grele la Sf. Gheorghe, Oarba de Mureș, Rodna-Pauliș, Oradea, ajungând la 25 octombrie la CAREI.

Deci, prin Decret Prezidențial, ziua de 25 octombrie este considerată ca zi a armatei române.

După potențialul economic, uman și material, România este considerată o forță militară care a dus la scurtarea războiului cu cel puțin 6 luni. Aproximativ 2000 de militari români, făcând parte din R.2 care de luptă, au luptat pe teritoriul Austriei, ajungând la porțile Vienei. Din rândul acestor luptători a făcut parte un rucărean, respectiv sergent Moisiță Popa-Nica. Dintre cei care și-au dat viața pe frontul de Est cât și de Vest, peste 100 dintre ei sunt fii ai Rucărului. Amintim printre ei pe căpitanul Nicolae Bunesco - fiul fostului bogătaș Nicu Bunea- care a deținut clădirea unde se află actualmente Primăria din Rucăr.

El a făcut parte din Divizia 5 Cavalerie, căzând la datorie pe frontul de Est. În memoria lui i-a amenajat o Cișmea în Vârful Mateiașului. Cișmeaua a fost profanată de comuniști, iar la ora actuală este neutilizabilă.

Un alt rucărean căzut la datorie a fost Locotenentul Dan Teodorescu, fiul fostului general Iosif Teodorescu, cel care a îndeplinit funcția de comandant militar pe timpul evenimentelor de la 23 august 1944. De asemeni un rucărean naționalizat a fost locotenentul (R), Ion Șerboiu. Ion Șerboiu a fost învățător la Școala din Rucăr, mult iubit și stimat de foștii lui elevi cât și de cei care l-au cunoscut. Trebuie menționați și locotenentul Gheoghe Arișanu din R. 30 Muscel, pe Sergeant Major Terci Ion, aviator în Flotila 2 aeriană Tecuci, căzut cu avionul la care era mitralior; Sergeant Major Aurelian Terceanu, Sergeant Ion Moldoveanu, Sergeant Gheorghe Ghidan și mulți alții. Nu trebuie uitat faptul că aproximativ 400 de eroi ai Rucărului au căzut pe câmpul de luptă. Nu trebuie uitat ca au fost și ei tineri, dar au pus mai presus de orice

interesele apărării patriei , ei și-au dat tot ce au avut mai scump -viața- pentru apărarea gleei străbune. Numele acestora figurează încrustate în piatra pe monumentul ridicat în memoria lor, în Grădina Publică în anul 1946. Au fost rucăreni care și-au pierdut pe front și câte 2 feciori, precum familia Dăncilă (Căciulan). Ambii au făcut parte din R.4 Argeș, regiment comandat de Colonelul Ion Muțiu, tatăl arhitectului Ion Muțiu - ce locuiește pe timp de vară în Rucăr. Colonelul a ordonat ca unul dintre frați să fie lăsat la vatră, dar ei nu au fost de acord să se despartă, ambii căzând la datorie pe frontul de est.

Printre cei care au dat dovadă de eroism și spirit de sacrificiu, se evidențiază și căpitanul de marină Ion Rădescu, rucărean prin origine. El a făcut parte din echipajul celei mai mari și mai performante nave de război, submarinul „Delfinul”, fabricat în 1936 în Italia, echipat cu armament ultramodern și cu putere de imersiune de 45-50 m, comparabil cu cele rusești care puteau intra în imersiune doar 25-30 m.

Căpitanul Ion Rădescu era ajutorul amiralului Măcelaru, cel care a condus Marina românească în timpul războiului. Pe timpul contra-ofensivei trupelor ruse, o parte din armata română a fost încercuită în Crimeea. Pentru a permite retragerea din portul Sevastopol la Constanța, un efectiv de 40.000 de soldați- s-au folosit atât flota militară cât și cea civilă, iar securitatea transportului s-a făcut folosind submarinul Delfinul, acest vas de război, făcându-și pe deplin datoria, scufundând vasele rusești atacatoare.

După război submarinul a fost confiscat de ruși, care l-au păstrat. Pentru faptele sale de arme, căpitanul

de marină Ion Rădescu, a fost decorat cu Ordinul „Coroana României” cu spade.Tot echipajul submarinului a fost apoi trecut în rezervă-epurat.

Tot în categoria marilor eroi ai războiului îl mai putem enumera pe maiorul de vânători de munte Stelian Busuiocescu-tatăl doamnei Stela Busuiocescu-cel care în calitate de comandant de regiment de vânători a reușit în iarna anului 1944-1945 să elibereze prin lupte grele toate trecătorile din munții Tatra și Matra permițând înaintarea rapidă a trupelor românești și rusești spre capitala Cehoslovaciei.

Pentru faptele lor de arme comandamentul suprem al armatei române l-a decorat pe maiorul Busuiocescu cu Ordinul „Mihai Viteazul” -cu spade de virtute militară, care se acordă numai ofițerilor cu grad superior și numai pentru merite deosebite.

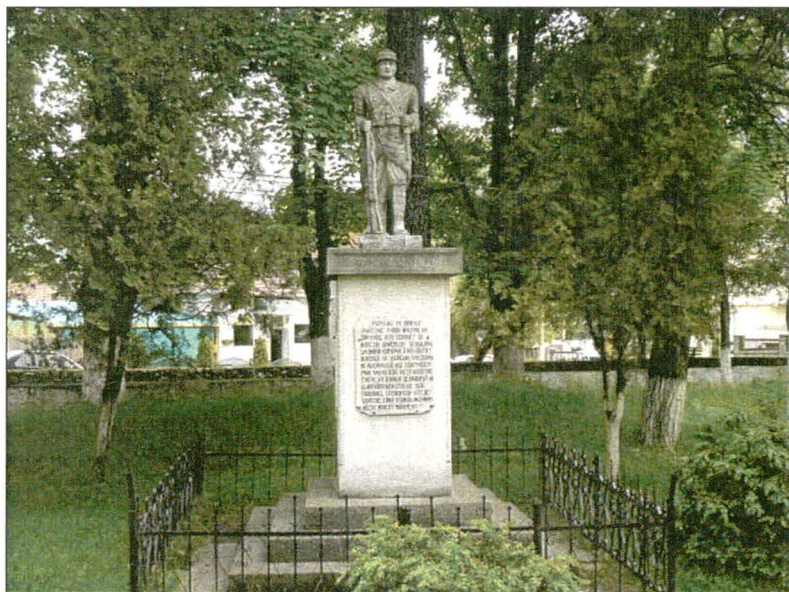
Pe fațada monumentului scrie; „*Purtând pe aripile voastre tinere înălțimile din care ați coborât și măreția brațelor seculari , în umbra cărora v-ați căutat durerile de veacuri , voi șoimi ai Rucărului , ați contribuit prin sacrificiul vieții voastre tinere, la izbânda glorioasă a eliberării noastre de sub fascismul cotropitor, vitejiei voastre fără seamăn, închinăm acest monument!*”.

Noi , cei de acum avem obligația să-i venerăm pe eroi , să ne plecăm cu pioșenie la mormintele lor, slăvindule sacrificiul suprem.

Dumnezeu să-i odihneasca în pace, iar faptele lor să rămână veșnic în conștiința noastră.

La încheiere vă propun să nu uităm vorbele marelui istoric N. Iorga:

„*Un neam care nu-și cinstește eroii este sortit pieirii!*”.

HISTORIA MAGISTRA VITAE! 200 DE ANI DE LA ... PRIMA RĂPIRE A BASARABIEI - ANIVERSĂRI ISTORICE FERICITE ȘI ... NEFERICITE

Prof. Romulus POPA BRAN

Istoria fiecărui popor conține nenumărate evenimente, date și fapte de importanță mai mare sau mai mică, a căror

Aniversările fericite sunt constituite din numeroasele și imporantele procese istorice care stau la baza existenței naționale a unui popor și stat contribuind la afirmarea lor pe plan internațional. Cele mai importante aniversări fericite au devenit în mod firesc și logic, sărbători naționale.

Aniversările dureroase sau nefericite sunt reprezentate de evenimente istorice care au exercitat o influență negativă asupra unui popor sau națiuni și au impus, nu de puține ori o altă evoluție având consecințe grave asupra integrității teritoriale, dezvoltării generale și definirii naționale. Aceste aniversări dureroase se întâlnesc mai ales la popoarele și națiunile mici care au suportat de-a lungul timpului asaltul militar, economic și politic al marilor puteri și state multinaționale pentru expansiune teritorială, acapararea resurselor naționale și dominația politică. O asemenea aniversare nefericită, dureroasă pentru poporul român o reprezintă împlinirea a 200 de ani de la prima ocupare de către Imperiul Țarist a Basarabiei, teritoriul românesc dintre Prut și Nistru, la sfârșitul războiului cu Imperiul Otoman dintre anii 1806 – 1812.

După realizarea centralizării statale în sec. Al XVI-lea și consolidarea sa

politică în prima jumătate a secolului al XVII-lea, statul rus începe să se afirme pe plan internațional stabilind relații politice și economice cu Imperiul Romano-German, Vaticanul, Moldova, Veneția, Hanatul Tătar din Crimeea și Imperiul Otoman.

În perioada care a urmat, statul rus, condus de dinastia Romanovilor, inițiază o politică externă de expansiune teritorială prin care a urmărit să intre în rândul puterilor continentale. Până la sfârșitul secolului al XVII-lea Rusia a reușit prin campaniile militare întreprinse să

influență s-a răsfrânt asupra evoluției ulterioare a acestuia și a țării respective. Majoritatea acestor evenimente au exercitat o influență pozitivă, determinantă asupra vieții statale, politice, militare, economice, sociale și culturale a societății umane de până astăzi. Altele dintre evenimentele, faptele și procesele din existența unui popor au avut un impact negativ, fie asupra evoluției generale, fie asupra unora dintre domeniile societății. Toate aceste evenimente, procese și fapte se constituie în momente aniversare ale fiecărui popor.

Potrivit rolului, importanței și consecințelor, aceste momente existențiale care sunt prezente în istoria fiecărui popor sau națiune se grupează în două categorii distincte: aniversări fericite și aniversări triste sau dureroase.

devină statul cu cel mai mare teritoriu din lume.

Sub conducerea țarului Petru cel Mare (1682-1725) Rusia se afirmă ca mare putere în răsăritul Europei, iar în urma ocupării Siberiei sud vestice, a litoralului sudic al Mării Baltice și a țărmului apusean și sudic al Mării Caspice, începe să se denumască Imperiul Rus, ceea ce demonstrează creșterea puterii și prestigiului său. În acest context internațional, domnitorii Țărilor Române se orientează spre noua putere est europeană, unii dintre ei ca Dimitrie Cantemir, încheind cu aceasta tratate de alianță, pentru a contracara tendințele expansioniste ale

Imperiului Habsburgic și de a atenua sau chiar înlătura, dominația Imperiului Otoman. Din păcate, orientarea Moldovei și a Țării Românești către Rusia a avut consecințe nefaste, Imperiul Otoman impunându-și dominația politică directă asupra acestora prin numirea la conducerea lor ca domni a fanarioților (elemente înstărite greco-levantine din mahalaua Fanarului din Istanbul).

Testamentul lui Petru cel Mare și ... "proiectul dacic" al Ecaterinei a II-a

Petru cel Mare a intuit perfect importanța economică a regiunii Mării Negre pentru

HISTORIA MAGISTRA VITAE!

Imperiul Rus, stabilind ca sarcină prioritară în testamentul politic lăsat urmașilor săi, impunerea dominației ruse prin cucerirea strâmtorilor Bosfor și Dardanele, precum și a Istanbulului (Constantinopol) pentru deschiderea drumului Imperiului Țarist spre Mediterană și Atlantic. Pentru realizarea dispozițiilor testamentare, Rusia a început să desfășoare a abilită politică de sprijinire a intereselor popoarelor aflate sub dominație otomană erijindu-se în „protectoarea” creștinilor ortodocși din Balcani. Declinul Imperiului Otoman a favorizat Rusia în impunerea dominației susupra unor noi teritorii de la granița de vest, obținând în 1739, prin tratatul de pace de la Belgrad o parte din teritoriul de pe ambele maluri ale Niprului.

Politica de expansiune teritorială a Rusiei se intensifică în timpul țarinei Ecaterina a II-a (1762-1796) care prin tratatul de pace de la Kuciuk – Kainardji din 1774 impus otomanilor a obținut teritoriul dintre Nipru și Bug, apropiindu-se periculos de Țările Române, precum și două localități strategice din Peninsula Crimeea, asigurându-și astfel ieșirea la Marea Neagră. Totodată, a obținut dreptul de trecere a vaselor comerciale rusești prin strâmtorile Bosfor și Dardanele și de a interveni pentru protejarea ortodocșilor din Imperiul Otoman, consolidându-și protectoratul asupra Țărilor Române.

Au urmat elaborarea unor proiecte de către țarina Ecaterina a II-a care vizau reorganizarea teritorială și politică a sud-estului Europei. Primul a fost *proiectul grecesc* prin care se urmărea refacerea Imperiului Bizantin și împărțirea teritoriilor europene ale Imperiului Otoman între Rusia și Austria și *proiectul dacic* potrivit căruia urma să fie creat un stat tampon între cele două imperii sub numele de Regatul Daciei format din Moldova și Țara Românească și condus de un principe creștin.

Imperiul Rus devine “vecin” cu Țările Române. Și ne răpește primul teritoriu... Transnistria...

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, Rusia reușește anexarea Crimeei (1783) sub numele de ... Taurida, iar prin pacea de la Iași încheiată în 1792 cu Înalta Poartă obține teritoriul dintre Bugul de Sud și Nistru, practic țărmul de nord al Mării Negre. În acest moment Imperiul Rus devine pentru prima dată vecin cu Țările Române. Și nu numai atât! Prin aceeași pace de la Iași, Rusia țaristă anexează primele

teritorii românești, denumit de turci Edisan. Este vorba de Transnistria, vechi pamânt românesc situat între Nistru și Bug.

Dreptul românilor la proprietate asupra acestui ținut a fost recunoscut în 1681, atunci când Înalta Poartă otomană îl “unge” pe Gheorghe Duca domn al Moldovei și hatman al Ucrainei apusene, adică a Transnistriei. Aici românii au constituit de-a lungul veacurilor populația majoritară, alături de ei așezându-se ucrainieni, ruși, evrei, germani, armeni și chiar bulgari. Românii au întemeiat în teritoriul de peste Nistru multe așezări și orașe cum ar fi: Movilău, Balta, Dubăsari, Grigoriopol, Râbnita etc. Târgurile transnistriene erau organizate la fel cu cele moldovenești, fiind conduse de către șoltuzi și pârgari.

După răpirea Basarabiei de către țarism în anul 1812, ținutul de peste Nistru a intrat într-un con de umbră. Cu toate încercările autorităților țariste de modificare a compoziției etnice a populației de aici prin colonizări de elemente străine și deportări masive în Siberia, românii s-au menținut majoritari, satele noastre întinzându-se până astăzi pe o adâncime de 30-40 km de la Nistru spre Bug.

Românii transnistrienii și-au păstrat de-a lungul timpului conștiința națională fiind primii dintre cei înstrăinați care s-au pronunțat pentru unirea cu țara încă de la 17 decembrie 1917 cu ocazia congresului de la Tiraspol. Cu toate acestea, Transnistria a fost integrată în anul 1918 de către Ucraina între granițele sale, pentru ca din anul 1924 să fie organizată de către regimul sovietic bolșevic ca o republică fantomă la granița cu România, denumită Republica Sovietică Autonomă Moldovenească.

Răpirea Basarabiei: pacea de la București și trădarea lui Dumitrache Moruzi.

“Sora mai mare”, Franța, acceptă tacit...

După anexiunile teritoriale efectuate în ultimele decenii ale secolului al XVIII-lea la granița sa de vest, Rusia țaristă și-a concentrat atenția, la începutul secolului al XIX-lea, asupra Basarabiei cu care devenise vecină. Prin pacea de la București din anul 1812 încheiată în urma războiului ruso-turc din 1806 – 1812, Rusia, cu acordul tacit al Franței și prin trădarea dragomanului Dumitrache Moruzi, a obținut de la Turcia, puterea suzerană, partea din teritoriul Moldovei dintre Prut și Nistru în suprafață de 45.629,9 km² patrați și cu o populație preponderent

românească de 419.240 locuitori, pe care a integrat-o între granițele sale denumind-o Basarabia...

O scurtă perioadă de timp, noua putere europeană cotoitoare a menținut organizarea teritorială, administrația locală și întreaga legislație românească, după care a trecut la aplicarea unei politici de ștergere a identității naționale a Basarabiei, de rusificare forțată a populației autohtone. Astfel, prin noua organizare administrativă și conducere a provinciei intrată în vigoare la 29 februarie 1828, Basarabia a fost încorporată în Gubernia Novorosiisk, organele autonome de conducere au fost suspendate, iar limba rusă a fost singura admisă în administrație și justiție...

Începe mișcarea de rezistență a românilor din Basarabia

Încă de la instaurarea stăpânirii țariste în basarabia s-a născut o puternică mișcare de rezistență a populației românești care s-a transformat ulterior în mișcare de eliberare națională. Această mișcare s-a intensificat după anul revoluționar 1848, odată cu apariția la Chișinău a ziarului *Românul*.

Formarea statului național român modern în anul 1859 a dus la încă o revigorare a luptei românilor din Basarabia pentru identitatea națională, pentru acordarea de drepturi civile, economice, culturale și politice.

Răspunsul autorităților țariste a fost deosebit de dur intensificându-se politica de rusificare, prin obligativitatea studierii numai în limba rusă și a acceptării doar a alfabetului chirilic. În același scop de rusificare radicală, Basarabia a fost proclamată în anul 1871 gubernie (provincie) în cadrul Imperiului Țarist, după care s-a trecut la introducerea instituțiilor corespunzătoare, la aplicarea legilor rusești și la desfășurarea unei intense politici de colonizare a acesteia cu populație rusă, ucrainiană, poloneză și chiar germană adusă din zonele Mării Baltice. Cu toată politica de deznaționalizare promovată de autoritățile țariste în Basarabia, care a fost extinsă până la distrugerea fondului de carte veche bisericească românească, românii au continuat să reprezinte elementul etnic cel mai important din provincie.

La începutul secolului XX mișcarea de eliberare națională s-a intensificat prin aportul unei pleiade de intelectuali dintre care îi amintim pe: Ion Inculeț, Ion Pelivan, Alexandru Nour, Constantin Stere, Pantelimon Halipa.

HISTORIA MAGISTRA VITAE!

După Revoluția Rusă din 1905-1907 în viața social politică a Basarabiei s-au afirmat trei grupări: gruparea radicală a studenților basarabeni, gruparea intelectualilor basarabeni și gruparea boierilor moldoveni. Toate acestea au militat pentru emanciparea națională, obținerea de drepturi civile și politice, recunoașterea și respectarea identității naționale, folosirea limbii române în administrație, școală, biserică și justiție.

Pe 27 martie 1918, Sfatul Țării de la Chișinău proclamă unirea Basarabiei cu patria mamă

În urma izbucnirii și victoriei revoluției ruse din anul 1917, mișcarea de eliberare națională s-a dezvoltat, antrenând toate forțele sociale și politice pentru înfăptuirea aspirațiilor naționale. La 3 aprilie 1917 ia ființă Partidul Național Moldovenesc. După constituirea la 21 noiembrie 1917 a Sfatului Țării ca organ reprezentativ al Basarabiei, acesta a proclamat autonomia teritoriului dintre Prut și Nistru. Prelevându-se de prevederile Declarației drepturilor popoarelor din Rusia, adoptată de către guvernul bolșevic rus și neliniștit de pretențiile Ucrainei de a anexa Basarabia, Sfatul Țării a proclamat Republica Democratică Moldovenească la 2 decembrie 1917, act politico-juridic prin care s-a realizat autodeterminarea națională a acestei provincii românești și organizarea statală distinctă a ei. Având în vedere tulburările provocate de bolșevici între Prut și Nistru, care amenințau existența tânărului stat moldovenesc, Consiliul Directorilor, creat de către Sfatul Țării la 9 decembrie 1917 ca organ executiv central (guvern) a solicitat sprijinul militar al României. Neliniștit de

evoluția evenimentelor politico militare din Basarabia și probabilitatea pierderii acesteia, guvernul bolșevic al Rusiei Sovietice a întrerupt la 13 / 26 ianuarie 1918 relațiile diplomatice cu România. În aceste condițiuni, Sfatul Țării a proclamat la 24 ianuarie / 4 februarie 1918 independența Republicii Democrate Moldovenești, ceea ce a reprezentat consolidarea statalității acesteia și despărțirea definitivă de Rusia Sovietică.

Luând în considerare cererile formulate în cadrul adunărilor diferitelor organizații, clase sociale și asociații de revenire a Basarabiei în cadrul statului național român, Sfatul Țării, având ca președinte pe Ioan Inculeț, a convocat pentru data de 27 martie 1918 adunarea reprezentanților întregii populații dintre Prut și Nistru pentru a hotărî viitorul provinciei.

La 27 martie 1918 în ședința desfășurată la Chișinău, Sfatul Țării a decis că Basarabia "... de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România". Hotărârea Sfatului Țării a fost adusă la cunoștința populației în cadrul Adunării Naționale ținută în aceeași zi la Chișinău la care a participat și primul ministru român Alexandru Marghiloman. Prin acest act istoric s-a refăcut uniunea teritorială a Moldovei care fusese sfâșiată în anul 1812, când Imperiul otoman încalcându-și statutul de putere suzerană a cedat Rusiei teritoriul dintre Prut și Nistru. Totodată, hotărârea Sfatului Țării de la Chișinău inaugura unirea teritoriilor românești aflate sub dominație străină cu patria mamă, născându-se astfel România Mare. Prin Decretul Lege nr. 842 din 9 aprilie 1918 al Guvernului României a fost ratificată unirea Basarabiei cu patria mamă spre satisfacția milioanei de români de pretutindeni.

Unirea Basarabiei cu România a fost recunoscută pe plan internațional prin Tratatul de la Paris semnat la 28 octombrie 1918 de către Marea Britanie, Franța, Italia, Japonia și România care "recunoștea suveranitatea României asupra Basarabiei și includea obligația de a acorda asistență României" în cazul unei încercări rusești de a redobândi teritoriul dintre Prut și Nistru.

Prin unirea Basarabiei cu România la 27 martie 1918 lua sfârșit calvarul românilor dintre Prut și Nistru îndurat timp de 106 ani. Din nefericire, după anul 1918, a rămas pe mai departe în afara granițelor României Transnistria, teritoriul dintre Prut și Nistru...

Contrar realității istorice, tratatelor internaționale încheiate după prima mare conflagrație mondială a secolului XX și noii configurații geo politice a lumii, Rusia Sovietică nu a recunoscut unirea Basarabiei cu România, pentru a putea relua în viitor lupta de reocupare a acestui străvechi teritoriu românesc.

Evocarea unei asemenea aniversări dureroase are drept scop evidențierea momentelor grave pe care le-a trăit poporul român de la sfârșitul secolului XVIII, când a devenit vecin cu Imperiul Țarist. Pe de altă parte, aniversarea aceasta nefericită prezentată mai sus permite cunoașterea preocupărilor regimului țarist de ștergere a identității naționale a locuitorilor din stânga Prutului, de modificare a structurii demografice ș.a.m.d.

Din cele expuse, rezultă că dominația rusească asupra teritoriilor românești de la răsărit de Prut a avut consecințe grave pe plan etnic, demografic, lingvistic, economic, cultural și social, care se resimt și astăzi!

1812-2012

O MARE PIERDERE TERITORIALĂ PRINTR-O ÎNALTĂ TRĂDARE INTERNAȚIONALĂ

Prof. Ion MOICEANU

Preluare din revista „Agora” – Constanța

Motto: „Noi am rămas cu sabia în mână de strajă la toate zărilor, iar când s-a frânt o clipă, ca să lege din nou tainic oșelul, am întins brutalității arma subțire a inteligenței noastre și iată suntem tot acasă la noi.”

N. Iorga

Dacă cineva își închipuie sau crede că trădarea, această pată, pecingine umană a apărut la 1812, când ticălosul Manuc-Bei și alții ne-au trădat la hanul său din București se înșală pentru că trădarea e contemporană cu apariția omului pe pământ, doar că ea a evoluat și s-a manifestat de-a lungul timpului

îmbrăcând forme diverse din ce în ce mai suple, voalate, mai stilate și mai rafinate până la descoperire, după care a fost condamnată ori ba.

Poate atunci, la 1812, a fost un act de răzbunare, dar surpriza este și mai mare când te gândești că un corp de panduri a participat sub comanda lui Tudor Vladimirescu la

războiul ruso-turc dintre 1806-1812 alături de puterea hrăpăreață, gest pentru care românul a fost decorat cu Ordinul „Sf. Vladimir”.

Ca om care a predat și slujit cu inima, cu sufletul, cu toată dragostea și pasiunea această nobilă știință care este istoria timp de o jumătate de secol, nu vreau s-o

HISTORIA MAGISTRA VITAE!

transform într-o ghicitoare și de aceea las urmașilor mei dreptul și obligația de a aduce lumina și în acest caz, de nerecunoaștere grosolană a ajutorului dat rușilor.

Într-un număr trecut, în articolul intitulat „...Învingătorii au scris istoria, iar învinșii au făcut-o” sciam că „Atunci (n.n. între 1711 și 1812) au avut loc dese... războaie austro-ruso-turce duse în bună parte pe teritoriul nostru și cu participare românească impusă, războaie despre care se spunea că atunci când turcul se bătea cu muscalul, amândoi rămăneau cu părul românului în mână! Ce paradox! Naiba s-o ia!” (Martin Luther, Scrisoare despre tălmăcire).

Referitor la războaiele purtate timp de un veac, în intervalul precizat mai sus, reputatul istoric A.D. Xenopol arată în „Istoria românilor”, vol. IX, Ed. Cartea Românească, București, 1929, că „situația țărilor române fiind agravată de neîntreruptele confruntări militare dintre cele trei imperii purtate pe teritoriile românești, adică 23 de ani de război” (n.a. după calculele mele, chiar mai mult de un sfert de veac).

În anul 1787, teritoriul dintre Bug și Nistru a fost încorporat de Imperiul Țarist, care ajungea pentru prima oară la granița cu Moldova, iar în tratatul ruso-turc de la Iași, încheiat la 9 ianuarie 1792, la articolul 3 se preciza: „Nistru va forma linia de demarcație între Sublima Poartă și Imperiul Rusiei”, urmând ca teritoriul din dreapta Nistrului să rămână în stăpânirea Porții, iar teritoriul de pe malul stâng al fluviului să rămână Rusiei.

Numai că, la începutul secolului al XIX-lea, relațiile dintre cele două Puteri devin din nou încordate, astfel că, în anul 1806, izbucnește un nou război ruso-turc pentru supremație în zona Dunării și bazinul Mării Negre la care, alături de Rusia, au participat, cum arătam mai sus, și unități militare românești pentru că în Manifestul său din 12 decembrie 1806 țarul Alexandru I promitea românilor că-i va apăra „de toate relele care amenință pământul lor”, le va apăra credința, obiceiurile etc.

La începutul războiului, Moldova și Muntenia au fost ocupate și folosite ca bază de război, iar la întrevvedere de la Erfurt din septembrie 1808, Napoleon I i-a dat consimțământul său țarului Alexandru I de a anexa, după încheierea păcii, Moldova, Muntenia, și chiar Finlanda. În 1810, Rusia face propuneri de pace Imperiului Otoman, în care se prevedea că Moldova, Valahia și

Basarabia, deci și teritoriul dintre Prut și Nistru, se alipise pe veci Imperiului Rus și că de acum înaintea Dunărea va fi granița dintre cele două imperii.

Din 1811, Rusia își limitează pretențiile numai la Moldova și, la sfatul unor mari comandanți militari, ea să se mulțumească doar cu granița pe Siret.

Astfel, amiralul Mordvinov căuta să-l convingă pe țar că „buna stare a imperiului rus... nu cerea anexarea Moldovei și Valahiei...”, iar generalul Kutuzov susținea că anexarea ambelor principate de către Rusia se va lavi de o poziție fermă și de piedici de netrecut din partea Turciei.

Mihail Kutuzov primește instrucțiuni să înceapă negocierile de pace, limitându-se la linia Siretului, din cauza înaintării „marii armate” a lui Napoleon spre Niemen.

Tratativele au început la 19 octombrie 1811 la Giurgiu, după înfrângerea armatelor otomane la Ruse și Slobozia, apoi au continuat la București, în hanul lui Manuc (Manuc Mârzaian). Hanul avea la subsol 15 pivnițe, la parter 23 de prăvălii, 2 saloane mari unde se făceau diferite tranzacții, 10 magazii, numeroase camere pentru servitori, bucătari, barmani, un tunel unde încăpeau aproximativ 500 de persoane, 107 odăi la etaj, cafenea, grădină cu fântână arteziană, adică tot ceea ce era necesar pentru distracții, plăceri, intrigi, idile, trădări etc.

Principalii negociatori au fost: Italinski diplomat, fost consul rus la Constantinopol și generalul Sabaneev din partea Rusiei și Galib Efendi și Dumitrache Moruzi din partea Turciei. Impertinența rusească era evidentă de la începutul tratativelor când delegații ruși au pretins Moldova întreagă, apoi s-au mai „calmat” și au solicitat granița pe Siret cu stăpânirea brațelor Dunării.

În urma unei scrisori speciale pe care le-a trimis-o sultanul Mahmed al II-lea (1808-1839), demnitarii otomani resping cererile rusești, spunând că nu pot primi decât granița pe Prut. Cu toate eforturile făcute de Galib de a-i convinge pe ruși să accepte propunerea lor, cum că un așa mare imperiu nu se cade să se târguiască pentru niște văi dunărene, rușii n-au fost de acord, așa că tratativele au intrat în impas, fiind tergiversate până în primăvara anului 1812, mediatorii englezi și francezi încercând să târăgănească tratativele de pace, având tot interesul și înclinații spre petreceri. Erau și ei amatori de ospete, baluri luxoase, companii

selece, petreceri de tot felul, că doar locația lui Manuc oferă toate condițiile, iar tratativele de la București au fost un preludiu al celor ce vor urma la Viena în 1814-1815.

Presat și stresat de derularea evenimentelor (vezi înaintarea impetuoasă a lui Napoleon), țarul Alexandru I a cerut lui Mihail Kutuzov să urgenteze încheierea păcii, spunându-i că i-ar fi recunoscător pentru binele ce-l face și să accepte „Prutul ca graniță până la vărsarea lui în Dunăre” (Leon Kasso, „Rusia și bazinul dunărean”, Iași, 1940, p. 141). Alexandru I către Kutuzov: „Încheind această pace cu Poarta veți aduce Rusiei cel mai mare serviciu, iar gloria dumneavoastră va fi veșnică”.

Prin intermediul lui Manuc, cel care în calitate de gazdă a mituit pe toți delegații turci, făcând jocul Rusiei, prin înalta trădare a fraților fanarioți Dumitrache și Panaiot Moruzi, care au tăinuit sultanului Mahomed II scrisoarea trimisă de Napoleon cu privire la începerea campaniei militare împotriva Rusiei, s-a încheiat în mare grabă pacea de la București din 16/28 mai 1812, care a fost și a însemnat o mare mârșăvie, o gravă pierdere teritorială printr-o înaltă trădare internațională, ceea ce a demonstrat că de-a lungul istoriei mai puternicii vremurilor s-au jucat cum le-au dictat interesele cu soarta unor teritorii care nu le-au aparținut niciodată!

Tratatul de pace care a fost rezultatul trădării agentului rus Manuc-Bei, născut la Rusciuc în 1769 și decedat în 1817, se pare într-un accident de călărie, dar neregretat nici măcar de fiul său, Murat, conținea 16 articole publice și două articole secrete.

Prin articolele 4 și 5, Imperiul Otoman ceda Imperiului Rus un teritoriu de 45.630 km², cu o populație de 482.630 de locuitori, 5 cetăți, 17 orașe și 695 de sate așa cum am mai arătat în articolele dedicate Basarabiei, de la începuturi și până la 1948.

De asemenea, au intrat în componența Imperiului Rus ținuturile: Hotin, Soroca, Orhei, Lăpușna, Greceni, Codru, Hotârnicieni, Tighina, Cărligătura, Fălciu și Bugeac.

În amintirea Basarabilor noștri, denumirea de Basarabia s-a extins din partea de sud asupra întregului teritoriu dintre Prut și Nistru.

Acest rapt teritorial a costat Imperiul Țarist ~ 200 de milioane de ruble și 150.000 de oameni, dintre care o treime au murit în lupte, restul de

HISTORIA MAGISTRA VITAE!

epidemii, „câștigul” fiind păgubos pentru ruși.

Cel ce îl înlocuise pe Kutuzov în mai 1812, amiralul Ciceagov, pentru tratativele cu turcii, a fost împotriva ocupării Basarabiei de către Rusia, însă a sosit la București după ce Kutuzov, chemat de țar spre salvare, semnase grăbit, precipitat tratatul.

Moldova lui Ștefan cel Mare se destrăma după ce pierduse Hotinul la 1713, Bucovina la 1775 și acum Basarabia. Pierderea acesteia s-a făcut prin încălcarea frauduloasă a tratatelor în vigoare și a dreptului internațional deoarece Moldova nu era o provincie otomană (n.a. semnatarul otoman a fost executat pentru modul condamnat în care a condus negocierile și trădarea pe care a săvârșit-o). Despre rusificarea forțată la care au fost supuse provincia românească și locuitorii ei, mai ales de la 1829 la 1918, am scris de atâtea ori și nu mai e nevoie să demonstrăm aceasta.

Răpirea Basarabiei a fost condamnată, să nu ne fie teamă s-o spunem, și de K. Marx, care spunea că „Turcia nu putea ceda ce nu-i aparținea... deoarece capitulațiile nu-i dădeau dreptul să facă cesiuni teritoriale” și de Fr. Engels, care scria: „...Finlanda este finlandeză, Basarabia este românească, Polonia este poloneză...”. Istoricul francez A. Rambaud arăta: „...Rusia a renunțat la Moldova și Valahia, dar a păstrat Basarabia, țară românească”.

Marele diplomat român, dacă nu cel mai mare, Nicolae Titulescu, spunea, referindu-se la anexarea Basarabiei: „Prin această concesiune, Turcia a violat pur și simplu contractul său (n.a. capitulațiile) și Rusia a devenit complicele violării unui contract de drept internațional...”.

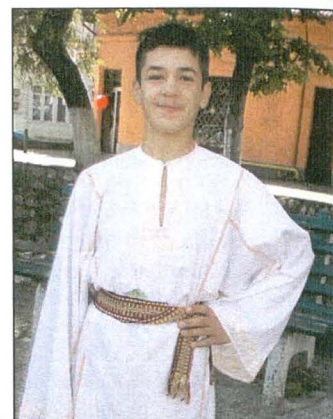
Un demers ca cel de față, trist și regretabil, nu poate fi încheiat decât în același ton:

- de la încheierea primelor capitulații până la 1877, Țările Române au plătit Imperiului Otoman 1.066.305.780 lei aur = 341.021 kg aur;

- Transilvania, timp de 230 de ani, Banatul 200 de ani, Oltenia 21 de ani, Bucovina 143 de ani au dat Imperiului Habsburgic 2.450.000.000 lei aur = 857.500 kg aur pentru că „jugul de lemn otoman s-a schimbat cu jugul de fier habsburgic”;

- în perioade diferite, când Moldova și Muntenia au fost ocupate de trupele țariste, obligațiile s-au cifrat la 200.000.000 lei aur = 64.516 kg aur. (Transformările au avut la bază 1 leu aur = 0,3225 grame.)

Cu inima îndoită, vă las pe dv. să faceți totalul acestor pagube, și cu mult respect îmi îngădui să-l parafralez pe marele savant: *suntem tot acasă, dar nu toți!*

Sediul redacției și al
Cenaclului:
PENSIUNEA
“**LINIȘTEA SERII**”,
strada Brașovului
RUCĂR, Argeș

Adrese utile:

adelina_vorovenci@yahoo.fr

"https://revistapiatracraiului.
wordpress.com"

www.facebook.com/cenaclul_mihail_lungianu

Clubul “Proinfo”, Liceul Rucăr:
bazaimrimarii@yahoo.com

Cenaclul literar “MIHAIL LUNGIANU” editează revista “PIATRA CRAIULUI”

Redactor-șef: prof. Adelina Mihaela VOROVENCI

Redactor-adjuncție GHIDAN

Secretar revistă: Costel MOICEANU

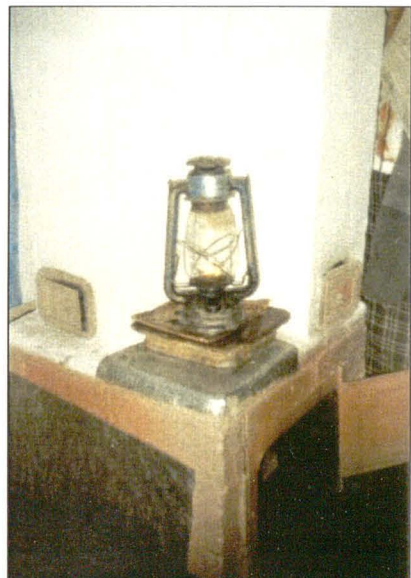
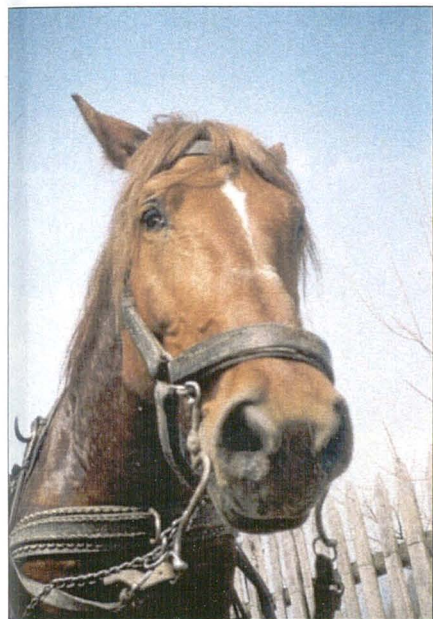
Președinte cenaclu: prof. Tudor VLAD

Secretar cenaclu: Cornel STOIAN

Membri fondatori ai Cenaclului „Mihail Lungianu”: Iosif NISTOR, Cornel STOIAN, prof. Gheorghe AVRAM, prof. Adelina Mihaela VOROVENCI, Ion GHIDAN, Costel MOICEANU, prof. Tudor VLAD

Coperta I îi aparține lui Cornel Stoian-Bunicii și mama: Ecaterina, Gheorghe și Ecaterina Bălan; coperta a IV-a : Vile din Rucăr.

Sponsori : un inginer silvic, ing. Ion Pietrăreanu, col. Gogu Rădescu, Cornel Stoian, Silviu Bunea

"Pe pământ avem două șanse, credința și arta."

Grigore Leșe

editura
Sedna Print

ISSN 2247 – 1553

ISSN-L = 2247 – 1553